

กรมราชทัณฑ์

คู่มือการปฏิบัติงาน Work Manual

การจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570

การขอรับการสนับสนุนงบประมาณในระหว่างปีงบประมาณ

2570

กลุ่มงานนโยบายและแผนงานงบประมาณ
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

สารบัญ

	หน้า
ตอนที่ 1 ความรู้พื้นฐานงบประมาณรายจ่าย	
ความหมาย	1
การจำแนกประเภทงบประมาณ	8
ตอนที่ 2 คู่มือการจัดทำคำของบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570	
คู่มือการจัดทำคำของบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570	15
แนวปฏิบัติสำหรับการจัดทำคำของบประมาณประจำปี พ.ศ. 2570	23
ตอนที่ 3 คู่มือการขอรับการสนับสนุนงบประมาณในระหว่างปีงบประมาณ	32
เอกสารอ้างอิง	36
ภาคผนวก	
- แบบฟอร์มคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 และคำอธิบาย	37
- แบบฟอร์มการเขียนโครงการ	41
- แบบฟอร์มเอกสารประกอบโครงการ	45
บทความ	
- เขียนโครงการอย่างไรให้ได้รับงบประมาณ	49
- ตัวอย่างโครงการ	63
ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	
- ระเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงินผลพลอยได้จากการฝึกวิชาชีพ และการใช้แรงงานผู้ต้องขัง พ.ศ. 2563	64
ประวัติผู้จัดทำ	65

คำนำ

งบประมาณเป็นสิ่งสำคัญหลักของการบริหารองค์กร เป็นปัจจัยที่จะสนับสนุนการขับเคลื่อนภารกิจของหน่วยงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ การได้มาซึ่งงบประมาณนั้นหน่วยงานต้องดำเนินการตามวิธีและขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อให้ผู้รับผิดชอบสามารถทราบความต้องการใช้งบประมาณในแต่ละปี ซึ่งต้องสอดคล้องและสนับสนุนภารกิจหรือนโยบายในแต่ละระดับ ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ของหน่วยงานได้ กระบวนการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี และการขอรับสนับสนุนงบประมาณระหว่างปี เป็นขั้นตอนสำคัญที่หน่วยงานหรือผู้จัดทำจะต้องมีความเข้าใจ และมีความรู้ในขั้นตอน วิธีการ ตลอดจนสามารถจัดทำได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ตามกำหนดเวลา

ดังนั้น เพื่ออำนวยความสะดวกแก่หน่วยงานในสังกัดกรมราชทัณฑ์ในการวางแผนบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 ให้สอดคล้องกับภารกิจ นโยบาย เจตนารมณ์ และข้อกำหนดต่าง ๆ ของยุทธศาสตร์และแผนงานจึงได้จัดทำ “คู่มือปฏิบัติงาน” (Work Manual) สำหรับเป็นแนวทางให้หน่วยงานจัดทำข้อมูลคำของบประมาณที่มีคุณภาพ ครบถ้วน และถูกต้อง โดยมีเนื้อหาที่สำคัญ ดังนี้

1. กระบวนการงบประมาณและการจำแนกประเภทรายจ่ายงบประมาณ
2. การจัดทำคำของบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570
3. การขอรับสนับสนุนงบประมาณในระหว่างปีงบประมาณ

ทั้งนี้ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือปฏิบัติงานฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีและการขอรับสนับสนุนงบประมาณระหว่างปี ที่คำนึงถึงประสิทธิภาพความคุ้มค่า และผลสัมฤทธิ์จากการบริหารจัดการงบประมาณ เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนตามภารกิจของกรมราชทัณฑ์ ตลอดจนบริการประชาชนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม อนึ่งข้อผิดพลาดจากการจัดทำคู่มือฉบับนี้ ผู้จัดทำขอน้อมรับและจะปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ในโอกาสต่อไป

กลุ่มงานนโยบายและแผนงานงบประมาณ
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมราชทัณฑ์
กรกฎาคม 2568

ตอนที่ 1

ส่วนที่ 1 ความรู้พื้นฐานงบประมาณรายจ่าย

1.1 ความหมาย

เมื่อกล่าวถึง “งบประมาณรายจ่าย” ความเข้าใจของบุคคลทั่วไปจะหมายถึงจำนวนเงินและวิธีการที่จะใช้จ่ายเงินแผ่นดิน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของ ผลผลิต ผลสัมฤทธิ์ เป้าหมายหน่วยงาน นโยบายรัฐบาล แผนต่าง ๆ หรือยุทธศาสตร์ชาติ หากแต่มุมมองของกฎหมาย “งบประมาณรายจ่าย” เป็นกฎหมายฉบับหนึ่งที่ว่าด้วยการกำหนดจำนวนเงินแผ่นดินที่ฝ่ายนิติบัญญัติในฐานะผู้แทนของประชาชน อนุญาตให้ฝ่ายบริหารหรือรัฐบาลนำไปใช้จ่ายในแต่ละปีงบประมาณ ภายในขอบเขตเงื่อนไขและวัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายเงินแผ่นดินตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้น

การจะทำความเข้าใจขั้นตอนและกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ได้อย่างชัดเจน นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องทราบถึงความหมายของกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณรายจ่าย ดังนี้

1.1.1 ความหมายที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 ได้บัญญัติความหมายที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ ดังนี้

“งบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า จำนวนเงินอย่างสูงที่อนุญาตให้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพันได้ตามวัตถุประสงค์และภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย

“กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือ พระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย

“ปีงบประมาณ” หมายความว่า ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคมของปีหนึ่งถึงวันที่ 30 กันยายนของปีถัดไปและให้ใช้ปี พ.ศ. ที่ถัดไปนั้น เป็นชื่อสำหรับปีงบประมาณ นั้น

“เงินนอกงบประมาณ” หมายความว่า บรรดาเงินทั้งปวงที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือจากนิติกรรม หรือกรณีอื่นใด ที่ต้องนำส่งคลัง แต่มีกฎหมายอนุญาตให้สามารถเก็บไว้ใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง

1.1.2 กระบวนการงบประมาณ

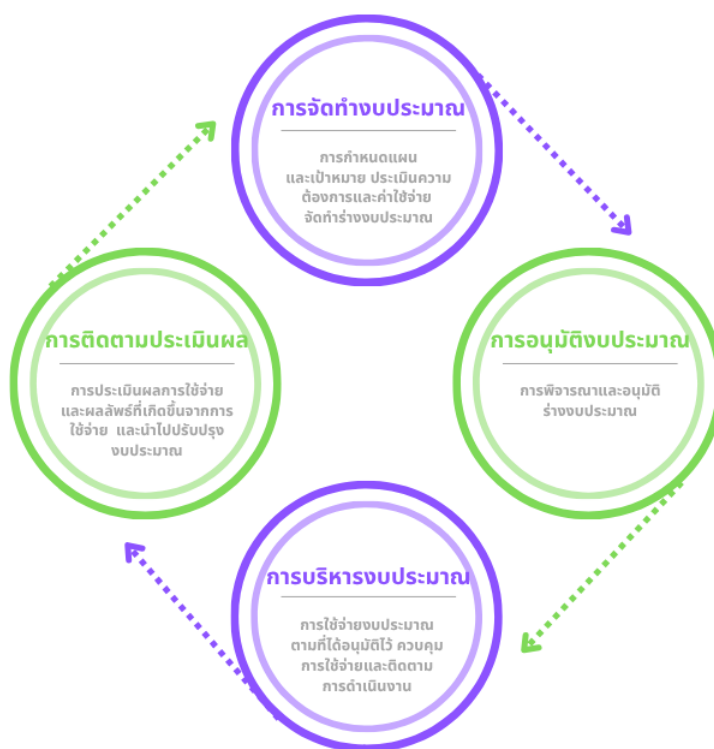
กระบวนการงบประมาณรายจ่ายประจำปี แบ่งออกได้เป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดทำงบประมาณ

ขั้นตอนที่ 2 การอนุมัติงบประมาณ

ขั้นตอนที่ 3 การบริหารงบประมาณ

ขั้นตอนที่ 4 การติดตามประเมินผล

ภาพที่ 1 กระบวนการงบประมาณรายจ่ายประจำปี

กระบวนการงบประมาณรายจ่ายประจำปี คือ กระบวนการที่เป็นลำดับขั้นตอนเกี่ยวกับการกำหนดแผน ความต้องการในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ เริ่มตั้งแต่การทบทวนผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่ผ่านมา การจัดทำกรอบวงเงินในระดับมหภาค การเสนอของบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานต่าง ๆ ไปจนถึงขั้นที่รัฐบาลแถลงรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีต่อรัฐสภาเพื่อเสนอรัฐสภาพิจารณาอนุมัติและตราเป็นพระราชบัญญัติประกาศใช้เป็นกฎหมาย ใช้เป็นกรอบในการบริหารและติดตามประเมินผลงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ

การจัดทำงบประมาณ

ภาพที่ 2 การจัดทำงบประมาณ

การจัดทำงบประมาณสามารถสรุปเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

- 1) สำนักงบประมาณจะนำเสนอปฏิทินงบประมาณเพื่อให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบและแจ้งส่วนราชการเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
- 2) คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบนโยบายงบประมาณ ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ และกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
- 3) สำนักงบประมาณ มีหนังสือแจ้งแนวทางการดำเนินงานในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณของหน่วยงาน
- 4) กระทรวงแจ้งปฏิทินงบประมาณ และคู่มือจัดทำคำของบประมาณไปยังหน่วยงานในสังกัดเพื่อจัดทำคำของบประมาณ
- 5) ส่วนราชการจัดทำรายละเอียดคำขอและวงเงินงบประมาณเสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณารายละเอียดคำของบประมาณและให้ความเห็นชอบส่งให้สำนักงบประมาณ
- 6) คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบรายละเอียดงบประมาณ
- 7) สำนักงบประมาณจัดพิมพ์ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พร้อมทั้งเอกสารประกอบงบประมาณเสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบและนำเสนอต่อรัฐสภา ซึ่งเอกสารงบประมาณที่นำเสนอต่อรัฐสภาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 10 ของพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 กำหนดให้รัฐบาลเสนอคำแถลงของนายกรัฐมนตรีอย่างน้อยต้องมีเอกสาร ประกอบดังนี้

- 7.1) ค่าแถลงประกอบงบประมาณแสดงฐานะและนโยบายการคลังและการเงินสาระสำคัญของงบประมาณและความสัมพันธ์ระหว่างรายรับและงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง
- 7.2) รายรับรายจ่ายเปรียบเทียบระหว่างปีที่ล่วงมาแล้ว ปีปัจจุบันและปีที่ขอตั้งงบประมาณรายจ่าย
- 7.3) คำอธิบายเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่าย
- 7.4) คำชี้แจงเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง ซึ่งรวมถึงการแสดงผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณและความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ
- 7.5) รายงานเกี่ยวกับสถานะเงินนอกงบประมาณและแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณโดยรวมของหน่วยรับงบประมาณ
- 7.6) คำอธิบายเกี่ยวกับหนี้ของรัฐบาลทั้งที่มีอยู่แล้วในปัจจุบันและหนี้ที่เสนอเพิ่มเติม
- 7.7) ผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณของปีงบประมาณที่ล่วงมาแล้ว
- 7.8) ร่าง พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

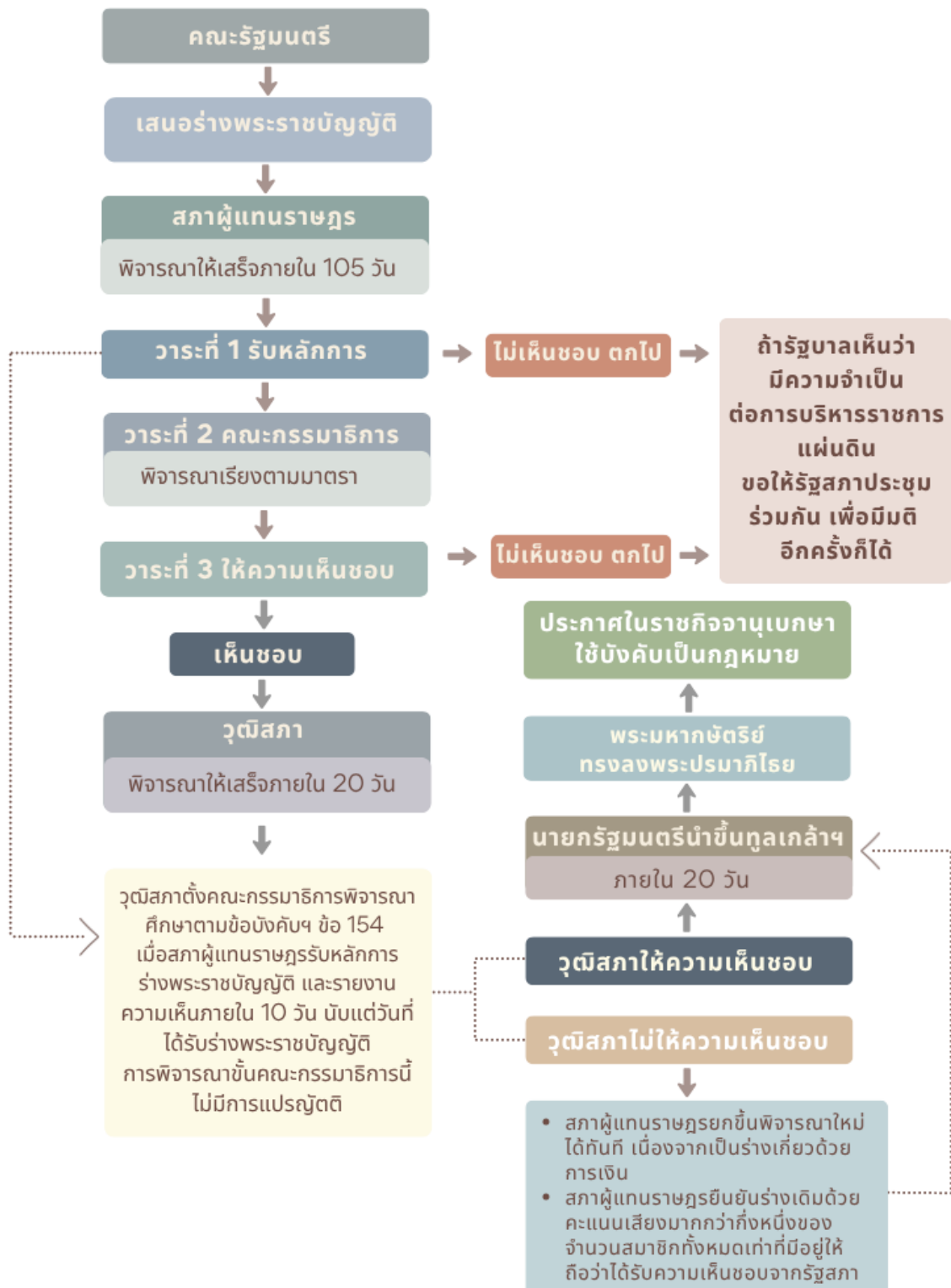
ขั้นตอนที่ 2 การอนุมัติงบประมาณ

ขั้นตอนที่ 2 การอนุมัติงบประมาณ

ภาพที่ 3 การอนุมัติงบประมาณ

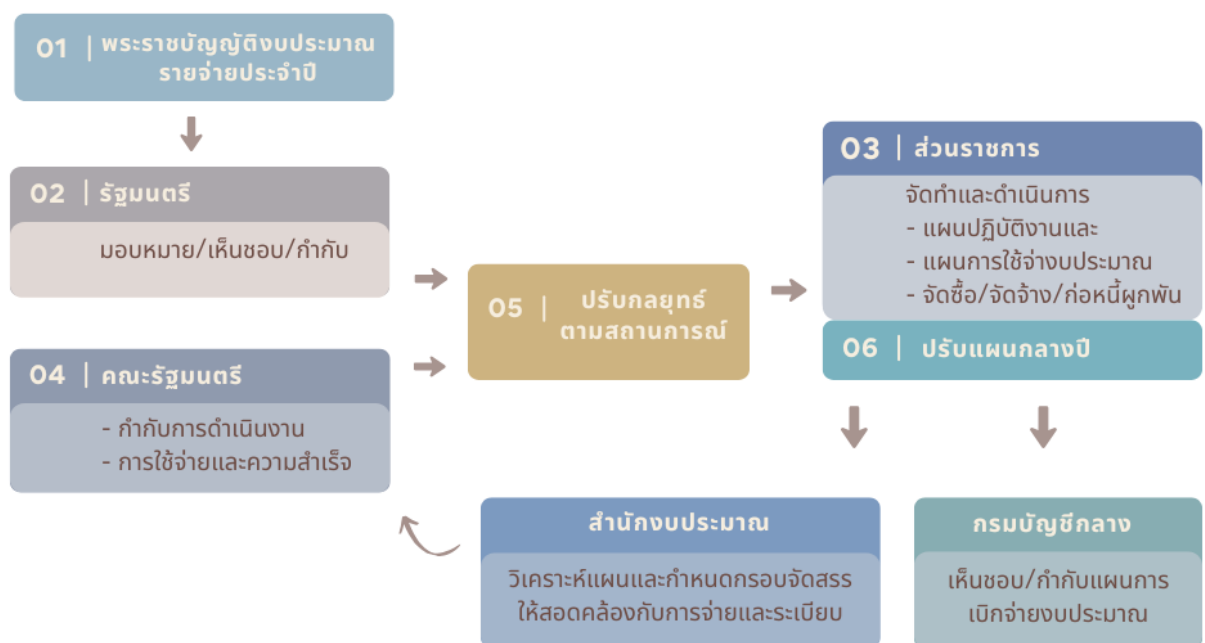
แผนผังกระบวนการอนุมัติงบประมาณ

ภาพที่ 4 แผนผังกระบวนการอนุมัติงบประมาณ

การอนุมัติงบประมาณ คือ การพิจารณาอนุมัติร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พร้อมทั้งเอกสารประกอบงบประมาณซึ่งฝ่ายบริหารหรือรัฐบาลเสนอต่อฝ่ายนิติบัญญัติหรือรัฐสภา โดยสภาผู้แทนราษฎรจะต้องวิเคราะห์และพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 105 วัน นับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาถึงสภาผู้แทนราษฎร ถ้าสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้น ไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าสภาผู้แทนราษฎรได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น และให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ต่อวุฒิสภา ซึ่งวุฒิสภาจะต้องให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบภายใน 20 วัน นับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภาโดยจะแก้ไขเพิ่มเติมใด ๆ ก็ได้ ถ้าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น หากร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว นายกรัฐมนตรีจึงนำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป

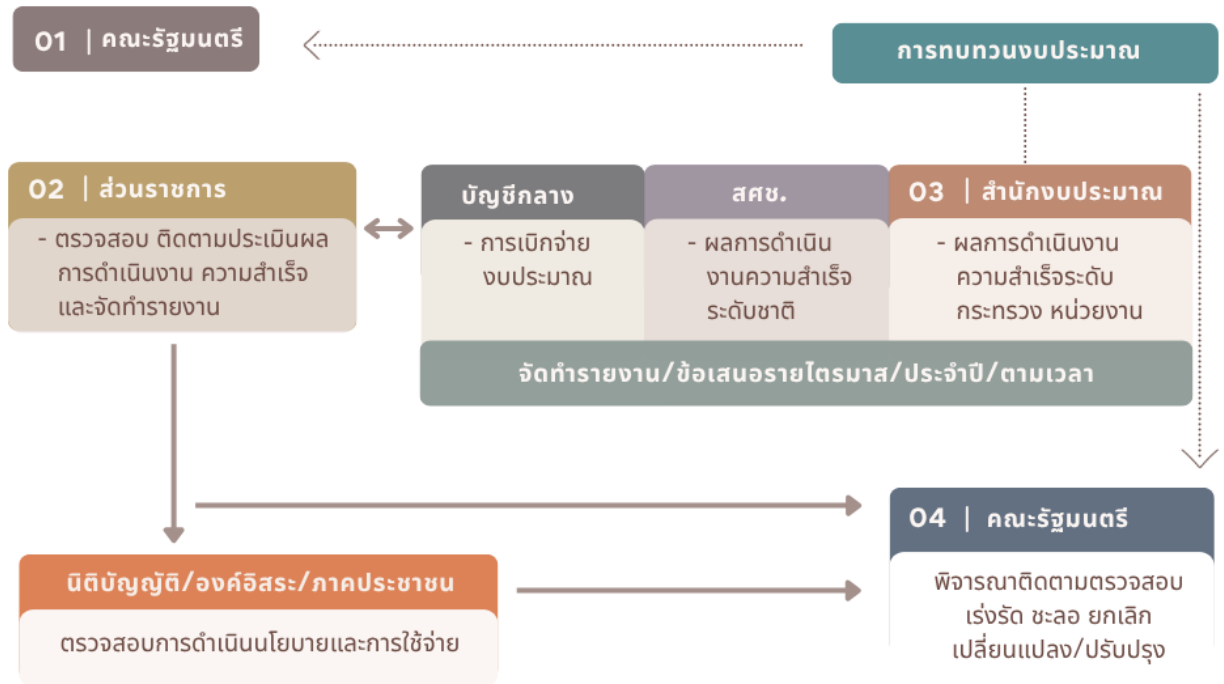
ขั้นตอนที่ 3 การบริหารงบประมาณ

ภาพที่ 5 การบริหารงบประมาณ

การบริหารงบประมาณ คือ การควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามกิจกรรม แผนงบประมาณ โครงการหรือรายการภายในปีงบประมาณนั้น ๆ เพื่อให้ได้ผลผลิต ผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการให้บริการของหน่วยงานและเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ตามวงเงินที่ระบุในเอกสารงบประมาณและภายใต้หลักเกณฑ์วิธีการที่กำหนดทั้งนี้ เมื่อได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณเป็นกฎหมายแล้วก็เป็นจุดเริ่มต้นของการบริหารงบประมาณ โดยส่วนราชการผู้ใช้งบประมาณและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณรายจ่ายจะต้องวางแผนการปฏิบัติงานและแผนงานใช้จ่ายงบประมาณให้สอดคล้องกับเป้าหมายการให้บริการของหน่วยงาน กระทรวง ผลผลิตหรือโครงการตามวงเงินงบประมาณรายจ่ายที่ระบุไว้ในเอกสารประกอบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ซึ่งการบริหารงบประมาณเกี่ยวข้องกับการอนุมัติจัดสรรงบประมาณการโอนเปลี่ยนแปลงรายการและการกันเงินเหลือมปีการจัดซื้อจัดจ้างและการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ

ขั้นตอนที่ 4. การติดตามประเมินผล

ภาพที่ 6 การติดตามและประเมินผล

กระบวนการในขั้นนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การควบคุมงบประมาณและการตรวจสอบงบประมาณ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- **การควบคุมงบประมาณ** คือ การที่หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านงบประมาณดำเนินการควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณของส่วนราชการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการตั้งงบประมาณและตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน ซึ่งมีลักษณะเป็นการตรวจก่อนจ่าย นั่นคือตรวจสอบการขอใช้จ่ายเงินแล้วจึงอนุมัติให้ส่วนราชการเบิกจ่ายและใช้เงินงบประมาณต่อไปได้

- **การตรวจสอบงบประมาณ** คือ การตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ซึ่งถือว่าเป็นการควบคุมอย่างหนึ่ง โดยเป็นการควบคุมภายหลังจากได้มีการใช้จ่ายเงินงบประมาณแล้ว มีลักษณะเป็นการตรวจหลังจ่าย

1.2 การจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ

รายจ่ายตามงบประมาณจำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

1.2.1 รายจ่ายของส่วนราชการ

1.2.2 รายจ่ายงบกลาง

1.2.1 รายจ่ายของส่วนราชการ

รายจ่ายของส่วนราชการ หมายถึง รายจ่ายซึ่งกำหนดไว้สำหรับแต่ละส่วนราชการโดยเฉพาะ จำแนกออกเป็น 5 ประเภทรายจ่าย ได้แก่

- 1) งบบุคลากร
- 2) งบดำเนินงาน
- 3) งบลงทุน
- 4) งบเงินอุดหนุน
- 5) งบรายจ่ายอื่น

1) **งบบุคลากร** หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการบริหารงานบุคลากรภาครัฐ ได้แก่ รายจ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว และค่าตอบแทนพนักงานราชการ รวมถึงรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายจากงบรายจ่ายอื่นใดในลักษณะรายจ่ายดังกล่าว

2) **งบดำเนินงาน** หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการบริหารงานประจำ ได้แก่ รายจ่ายที่จ่ายในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุและค่าสาธารณูปโภค รวมถึงรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายจากงบรายจ่ายอื่นใดในลักษณะรายจ่ายดังกล่าว

2.1) **ค่าตอบแทน** หมายถึง เงินที่จ่ายตอบแทนให้แก่ผู้ที่ปฏิบัติงานให้ทางราชการตามที่กระทรวงการคลังกำหนด เช่น เงินค่าเช่าบ้าน เงินตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ค่าเบี้ยประชุม

2.2) **ค่าใช้สอย** หมายถึง รายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งการบริการ (ยกเว้นบริการสาธารณูปโภคสื่อสารและการคมนาคม) รายจ่ายที่เกี่ยวกับการรับรองและพิธีการและรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายอื่นๆ รายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งบริการ เช่น

(1) ค่าปัสสาวะตาดสายภายนอกสถานที่ราชการเพื่อให้ราชการได้ใช้บริการไฟฟ้ารวมถึงค่าติดตั้งหม้อแปลง เครื่องวัด และอุปกรณ์ไฟฟ้าซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของการไฟฟ้า

(2) ค่าจ้างเหมาเดินสายไฟฟ้าและติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าเพิ่มเติม รวมถึงการซ่อมแซมบำรุงรักษาหรือปรับปรุงระบบไฟฟ้า การเพิ่มกำลังไฟฟ้า การขยายเขตไฟฟ้า

(3) ค่าวางท่อประปาภายนอกสถานที่ราชการ เพื่อให้ราชการได้ใช้บริการน้ำประปา รวมถึงค่าติดตั้งมาตรวัดน้ำและอุปกรณ์ประปา ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของการประปา

(4) ค่าจ้างเหมาเดินท่อประปาและติดตั้งอุปกรณ์ประปาเพิ่มเติม รวมถึงการซ่อมแซมบำรุงรักษา หรือปรับปรุงระบบประปา

(5) ค่าใช้จ่ายในการติดตั้งโทรศัพท์พื้นฐาน

(6) ค่าเช่าทรัพย์สิน รวมถึงเงินที่ต้องจ่ายพร้อมกับการเช่าทรัพย์สิน เช่น ค่าเช่ารถยนต์ ค่าเช่าอาคารสิ่งปลูกสร้าง ค่าเช่าที่ดิน ยกเว้นค่าเช่าบ้านและค่าเช่าตู้ไปรษณีย์

(7) ค่าภาษี

(8) ค่าธรรมเนียม

(9) ค่าเบี้ยประกัน

(10) ค่าจ้างเหมาบริการ เพื่อให้ผู้รับจ้างทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของผู้รับจ้าง แต่มิใช่เป็นการประกอบ ดัดแปลง ต่อเติมหรือปรับปรุง ครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

(11) ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาทรัพย์สิน เพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ

กรณีเป็นการจ้างเหมาทั้งค่าสิ่งของและค่าแรงงาน ให้จ่ายจากค่าใช้จ่าย ส่วนกรณีที่ส่วนราชการเป็นผู้ดำเนินการซ่อมแซมบำรุงรักษาทรัพย์สินเองให้ปฏิบัติ ดังนี้

1. ค่าจ้างเหมาแรงงานของบุคคลภายนอกให้จ่ายค่าใช้จ่าย

2. ค่าสิ่งของที่ส่วนราชการซื้อมาใช้ในการซ่อมแซมบำรุงรักษาทรัพย์สินให้จ่ายจากค่าวัสดุ
รายการเกี่ยวกับการรับรองและพิธีการ เช่น

(1) ค่ารับรอง หมายถึง รายการในการเลี้ยงรับรองของทางราชการ

(2) ค่ารับรองประเภทเครื่องดื่ม

(3) ค่าใช้จ่ายในพิธีทางศาสนา

รายการเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายการอื่น ๆ เช่น

(1) ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (ในต่างประเทศ) เช่นค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะ เป็นต้น

(2) ค่าของขวัญ ของรางวัล หรือเงินรางวัล

(3) ค่าพวงมาลัย ช่อดอกไม้ หรือพวงมาลา

(4) ค่าชุดใช้ค่าเสียหาย ค่าสินไหมทดแทน

2.3) ค่าวัสดุ หมายถึง รายการเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งของโดยสภาพมีลักษณะ เมื่อใช้แล้วย่อมสิ้นเปลืองหมดไป หรือเปลี่ยนสภาพไปในระยะเวลาอันสั้น รวมถึง รายการดังต่อไปนี้

(1) รายการเพื่อประกอบ ดัดแปลง ต่อเติม หรือปรับปรุงวัสดุ

(2) รายการเพื่อจัดหาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีราคาต่อหน่วยหรือต่อชุดไม่เกิน 20,000 บาท

(3) รายการเพื่อจัดหาสิ่งของที่ใช้การซ่อมแซมบำรุงรักษาทรัพย์สินให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ

(4) รายการที่ต้องชำระพร้อมกับค่าวัสดุ เช่น ค่าขนส่ง ค่าภาษี ค่าประกันภัย ค่าติดตั้ง เป็นต้น

สิ่งของที่จัดเป็นวัสดุให้แบ่งการพิจารณาออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

ก. **ประเภทวัสดุคงทน** ได้แก่ สิ่งของโดยสภาพที่มีลักษณะคงทนแต่ตามปกติมีอายุการใช้งานไม่ยืนนาน หรือเมื่อนำมาใช้งานแล้วเกิดความชำรุดเสียหายไม่สามารถซ่อมแซมให้ใช้งานได้ดังเดิม หรือซ่อมแซมแล้วไม่คุ้มค่า ตัวอย่าง เช่น

1. ไม้ต่าง ๆ	12. กรอบรูป	23. เทปวัดระยะ
2. แผ่นหรืองานบันทึกข้อมูล	13. มีด	24. ขวาน
3. เครื่องคิดเลขขนาดเล็ก	14. ค้อน	25. เคียว
4. เครื่องเจาะกระดาษขนาดเล็ก	15. ไขควง	26. ประแจ
5. ที่เย็บกระดาษขนาดเล็ก	16. คีม	27. หนังสือ
6. ไม้บรรทัดเหล็ก	17. ชะแลง	28. แปลงลบกระดานดำ
7. กรรไกร	18. จอบ	29. ถัง
8. หม้อ	19. ส้อม	30. ถาด
9. กระทะ	20. เสียม	31. แก้วน้ำ
10. กะละมัง	21. เลื่อย	32. แก้วพลาสติก
11. ตะหลิว	22. กบไสไม้	

ข. **ประเภทวัสดุสิ้นเปลือง** ได้แก่ สิ่งของที่โดยสภาพมีลักษณะเมื่อใช้แล้วย่อมสิ้นเปลืองหมดไปแปรสภาพ หรือเปลี่ยนสภาพไปในระยะเวลาอันสั้น หรือไม่คงสภาพเดิม

1. กระดาษ	17. อาหารสัตว์	33. ตะปู
2. หมึก	18. พืชและสัตว์	34. เหล็กเส้น
3. ดินสอ	19. ปุ๋ย	35. น้ำหมักปรีนัท
4. ปากกา	20. สำลี และผ้าพันแผล	36. ตลับผงหมึก
5. ยางลบ	21. เวชภัณฑ์	37. ยางรถยนต์
6. น้ำยาลบคำผิด	22. แอลกอฮอล์	38. เทปพันสายไฟ
7. เทปกาว	23. फिल्मเอกซเรย์	39. สายไฟฟ้า
8. ซองเอกสาร	24. เคมีภัณฑ์	40. หลอดไฟฟ้า
9. ลวดเย็บกระดาษ	25. น้ำมันทาไม้	41. พู่กัน
10. กาว	26. ทินเนอร์	42. ฟิวส์
11. ซอล์ค	27. สี	43. น้ำมันเชื้อเพลิง
12. น้ำมันเบรก	28. ปูนซีเมนต์	44. แก๊สหุงต้ม
13. ผงซักฟอก	29. ทราย	45. น็อตและสกรู
14. สบู่	30. อิฐหรือซีเมนต์บล็อก	46. หลอดไฟ
15. น้ำยาดับกลิ่น	31. กระเบื้อง	47. สมุด
16. ยาป้องกันและกำจัดศัตรูพืชและสัตว์	32. สังกะสี	

ค. ประเภทวัสดุอุปกรณ์ประกอบและอะไหล่ ได้แก่ สิ่งของที่ใช้เป็นอุปกรณ์ประกอบหรืออะไหล่สำหรับการซ่อมแซมบำรุงรักษาทรัพย์สินให้กลับคืนสภาพดังเดิมที่มีลักษณะเป็นการซ่อมบำรุงปกติหรือค่าซ่อมกลาง ตัวอย่าง เช่น

1. ท่อน้ำและอุปกรณ์ประปา	12. ครัช
2. ท่อต่างๆ	13. พวงมาลัย
3. ดอกลำโพง	14. สายพานใบพัด
4. หน่วยประมวลผล	15. หม้อน้ำ
5. ฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์	16. หัวเทียน
6. ซีดีรอมไดรฟ์	17. แบตเตอรี่
7. แผงวงจร	18. จานจ่าย
8. เบาะรถยนต์	19. ล้อ
9. เครื่องยนต์	20. ถังน้ำมัน
10. ชุดเกียร์รถยนต์	21. ไฟหน้า
11. เบรก	22. ไฟเบรก

2.4) ค่าสาธารณูปโภค หมายถึง รายจ่ายบริการสาธารณูปโภค สื่อสารและโทรคมนาคม รวมถึงค่าใช้จ่ายที่ต้องชำระพร้อมกัน เช่น ค่าบริการ ค่าภาษี เป็นต้น

- (1) ค่าไฟฟ้า
- (2) ค่าประปา ค่าน้ำบาดาล
- (3) ค่าบริการโทรศัพท์ เช่น ค่าโทรศัพท์พื้นฐาน ค่าโทรศัพท์เคลื่อนที่
- (4) ค่าบริการไปรษณีย์ ค่าณณัติ ค่าตราไปรษณีย์อากร ค่าเช่าตู้ไปรษณีย์ ค่าธรรมเนียมโอนเงินในระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS)
- (5) ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการใช้ระบบอินเทอร์เน็ต

3) งบลงทุน หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการลงทุน ได้แก่ รายจ่ายในลักษณะค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง รวมถึงรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายจากงบรายจ่ายอื่นใดในลักษณะรายจ่ายดังกล่าว

3.1) ค่าครุภัณฑ์ หมายถึง รายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งของที่มีลักษณะโดยสภาพคงทนถาวรหรือตามปกติมีอายุการใช้งาน ไม่สิ้นเปลือง หดไป หรือเปลี่ยนสภาพไปในระยะเวลาอันสั้น หรือเมื่อชำรุดเสียหายแล้วสามารถซ่อมแซมให้ใช้งานได้คงเดิม รวมถึงรายจ่ายดังต่อไปนี้

- (1) รายจ่ายเพื่อประกอบดัดแปลง ต่อเติมหรือปรับปรุงครุภัณฑ์
- (2) รายจ่ายเพื่อจัดหาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีราคาต่อหน่วยหรือต่อชุดเกินกว่า 20,000 บาท
- (3) รายจ่ายเพื่อซ่อมแซมบำรุงรักษาโครงสร้างของครุภัณฑ์ขนาดใหญ่ เช่น เครื่องบิน เครื่องจักรกลยานพาหนะ เป็นต้น ซึ่งไม่รวมถึงค่าซ่อมบำรุงปกติหรือค่าซ่อมกลาง
- (4) รายจ่ายเพื่อจ้างที่ปรึกษาในการจัดหาหรือปรับปรุงครุภัณฑ์
- (5) รายจ่ายที่ต้องชำระพร้อมกับค่าครุภัณฑ์ เช่น ค่าขนส่ง ค่าภาษี ค่าประกันภัยค่าติดตั้ง เป็นต้น

ตัวอย่างครุภัณฑ์โดยสภาพเช่น

1. รถยนต์นั่ง	25. ชั้นเก็บเอกสาร	49. เครื่องให้ออกซิเจน
2. รถยนต์โดยสาร	26. เครื่องดูดฝุ่น	50. เครื่องเอ็กซเรย์
3. รถเข็น	27. เครื่องขัดพื้น	51. เครื่องวัดความดันโลหิต
4. รถยกของ	28. เครื่องคำนวณ	52. เครื่องตรวจเม็ดเลือด
5. รถปั่นจั่น	29. เครื่องชุมสายโทรศัพท์	53. คอมพิวเตอร์
6. รถบรรทุก	30. ตู้โทรศัพท์	54. กระดานดำ
7. รถไถ	31. เครื่องโทรศัพท์พื้นฐาน	55. เคาเตอร์
8. รถแทรกเตอร์	32. เครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่	56. เครื่องพิมพ์ดีด
9. เครื่องทำลายเอกสาร	33. เตาไมโครเวฟ	57. เครื่องอัดสำเนา
10. เครื่องแสกนเนอร์	34. เครื่องกรอกอากาศ	58. เครื่องถ่ายภาพเอกสาร
11. เครื่องคอมพิวเตอร์	35. โทรศัพท์	59. เครื่องเจียรไน
12. จอคอมพิวเตอร์	36. ลำโพง	60. เครื่องทอผ้า
13. เครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา	37. เครื่องสัญญาณเตือนภัย	61. เครื่องตัดโลหะ
14. เครื่องสำรองไฟ	38. จักรเย็บผ้า	62. เครื่องสูบน้ำ
15. กล้องส่องทางไกล	39. เครื่องปั่นสี	63. แท่นกลึง
16. โต๊ะ	40. เครื่องกลึง	64. เครื่องคว้าน
17. โต๊ะทำงาน	41. เครื่องเจาะ	65. ถังเก็บเชื้อเพลิง
18. โต๊ะรับแขก	42. เครื่องผสมคอนกรีต	66. เครื่องปั๊มและตัดโลหะ
19. โต๊ะหมู่บูชา	43. ตู้เก็บเมล็ดพันธุ์	67. แท่นพิมพ์เครื่องพิมพ์แบบ
20. เก้าอี้	44. เครื่องสีข้าวโพด	68. จักรอุตสาหกรรม
21. ตู้โชว์	45. เครื่องตัดวัชพืช	69. พัดลม
22. ตู้เก็บของ	46. เครื่องหว่านปุ๋ย	70. กล้องถ่ายรูป
23. ตู้เก็บเอกสาร	47. เครื่องหยอดหรือหว่านเมล็ดพันธุ์	
24. ตู้নিরภัย	48. เครื่องกรอฟัน	

3.2) ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง หมายถึง รายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้าง รวมถึงสิ่งต่าง ๆ ที่ติดตรึงกับที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้าง ดังต่อไปนี้

- (1) รายจ่ายเพื่อจัดหาที่ดิน สิ่งก่อสร้าง
- (2) รายจ่ายเพื่อปรับปรุงที่ดิน รวมถึงรายจ่ายเพื่อตัดแปลงต่อเติมหรือปรับปรุงสิ่งก่อสร้างซึ่งทำให้ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง มีมูลค่าเพิ่มขึ้น
- (3) รายจ่ายเพื่อติดตั้งระบบไฟฟ้าหรือระบบประปา รวมถึงอุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นการติดตั้งครั้งแรกในอาคาร ทั้งที่เป็นการดำเนินการพร้อมกัน หรือภายหลังการก่อสร้างอาคาร รวมถึงการติดตั้งครั้งแรกในสถานที่ราชการ
- (4) รายจ่ายเพื่อจ้างออกแบบ จ้างควบคุมงานที่จ่ายให้แก่เอกชนหรือนิติบุคคล
- (5) รายจ่ายเพื่อจ้างที่ปรึกษาในการจัดหาหรือปรับปรุงที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้าง
- (6) รายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับที่ดิน หรือสิ่งก่อสร้าง เช่น ค่าเวนคืนที่ดิน ค่าชดเชยกรรมสิทธิ์ที่ดิน ค่าชดเชยผลอาสิน เป็นต้น

4) งบเงินอุดหนุน หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเป็นค่าบำรุงหรือเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงานหน่วยงานของรัฐ

งบเงินอุดหนุนมี 2 ประเภท ได้แก่

4.1) เงินอุดหนุนทั่วไป หมายถึง เงินที่กำหนดให้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของรายการ เช่น ค่าบำรุงสมาชิกองค์การ ค่าบำรุงสมาชิกสหภาพ เงินอุดหนุนเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติด เงินบูชากันต์เทศน์ เป็นต้น

4.2) เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ หมายถึง เงินที่กำหนดให้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของรายการ และตามรายละเอียดที่สำนักงานงบประมาณกำหนด เช่น รายการค่าครุภัณฑ์หรือค่าสิ่งก่อสร้าง เป็นต้น

5) งบรายจ่ายอื่น หมายถึง รายจ่ายที่ไม่เข้าลักษณะประเภทงบรายจ่ายใดงบรายจ่ายหนึ่งหรือรายจ่ายที่สำนักงานงบประมาณกำหนดให้ใช้จ่ายในงบรายจ่ายนี้ เช่น

- 5.1) เงินราชการลับ
- 5.2) เงินค่าปรับที่จ่ายคืนให้แก่ผู้ขายหรือผู้รับจ้าง
- 5.3) ค่าจ้างที่ปรึกษาเพื่อศึกษา วิจัย ประเมินผล หรือพัฒนาระบบต่าง ๆ ซึ่งมีใช้เพื่อการจัดหาหรือปรับปรุงครุภัณฑ์ ที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้าง
- 5.4) ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว
- 5.5) ค่าใช้จ่ายสำหรับหน่วยงานขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ (ส่วนราชการ)
- 5.6) รายจ่ายเพื่อชำระหนี้เงินกู้
- 5.7) ค่าใช้จ่ายสำหรับกองทุน หรือเงินทุนหมุนเวียน

1.2.2 รายจ่ายงบกลาง

รายจ่ายงบกลาง หมายถึง รายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรให้ส่วนราชการโดยทั่วไปใช้จ่ายตามรายการดังต่อไปนี้

- 1) เงินเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญ
- 2) เงินช่วยเหลือข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ เช่น เงินช่วยเหลือการศึกษาของบุตร เงินช่วยเหลือบุตร และเงินพิเศษในกรณีตาย ในระหว่างรับราชการ
- 3) เงินเลื่อนเงินเดือนและเงินปรับวุฒิข้าราชการ
- 4) เงินสำรองเงินสมทบและเงินชดเชยของข้าราชการ คือ รายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจ่ายเป็นเงินสำรองเงินสมทบและเงินชดเชยที่รัฐบาลนำส่งเข้ากองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- 5) เงินสมทบลูกจ้างประจำ คือ เงินสมทบ ที่รัฐบาลนำส่งเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพลูกจ้างประจำ
- 6) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนินและต้อนรับประมุขต่างประเทศ
- 7) เงินสำรองเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น
- 8) ค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- 9) ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ข้าราชการ ลูกจ้างและพนักงานของรัฐ

ตอนที่ 2

คู่มือการจัดทำคำของบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดกรมราชทัณฑ์มีความเข้าใจขั้นตอนการจัดทำคำของบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 และสามารถจัดทำคำขอได้อย่างถูกต้องเป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีประสิทธิภาพ

2.2 ขอบเขต

คู่มือปฏิบัติงานนี้ครอบคลุมขั้นตอนการจัดทำคำของบประมาณประจำปีตั้งแต่ขั้นวางแผนการจัดทำโครงการของเรือนจำ/ทัณฑสถาน ในประเภทงบลงทุน และของกอง ทั้งประเภทงบรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน

2.3 คำจำกัดความ

คำขอฯ : หมายถึงคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570

2.4 หน้าที่ความรับผิดชอบ

หน้าที่ความรับผิดชอบของผู้เกี่ยวข้องในคู่มือการจัดทำคำของบประมาณประจำปี

1) กรณีหน่วยงานกอง

ผู้อำนวยการ/หัวหน้ากลุ่ม	: พิจารณาเสนอรายการ/โครงการ/คำของบประมาณรายจ่ายประจำปีให้ผู้บังคับบัญชาที่กำกับกองเห็นชอบ และจัดส่งกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
ผู้อำนวยการส่วน/หัวหน้าฝ่ายบริหาร	: ตรวจสอบรายการ/โครงการ/คำของบประมาณรายจ่ายประจำปี
เจ้าหน้าที่รับผิดชอบจัดทำคำขอฯ	: รวบรวมรายการ/โครงการ จากส่วน/ฝ่าย/งานภายในหน่วยงานมาจัดทำคำขอฯ ของหน่วยงานและรวมถึงจัดทำคำขอฯ ให้ รจ./ทส. ในภาพรวมตามภารกิจ/นโยบาย
เจ้าหน้าที่ส่วน/ฝ่าย/งาน	: จัดส่งรายการ/โครงการ พร้อมข้อมูลประกอบของงานในหน้าที่รับผิดชอบให้แก่เจ้าหน้าที่จัดทำคำขอฯ ในภาพรวมของหน่วยงาน

2) กรณีเรือนจำ/ทัณฑสถาน/สถานกักขัง

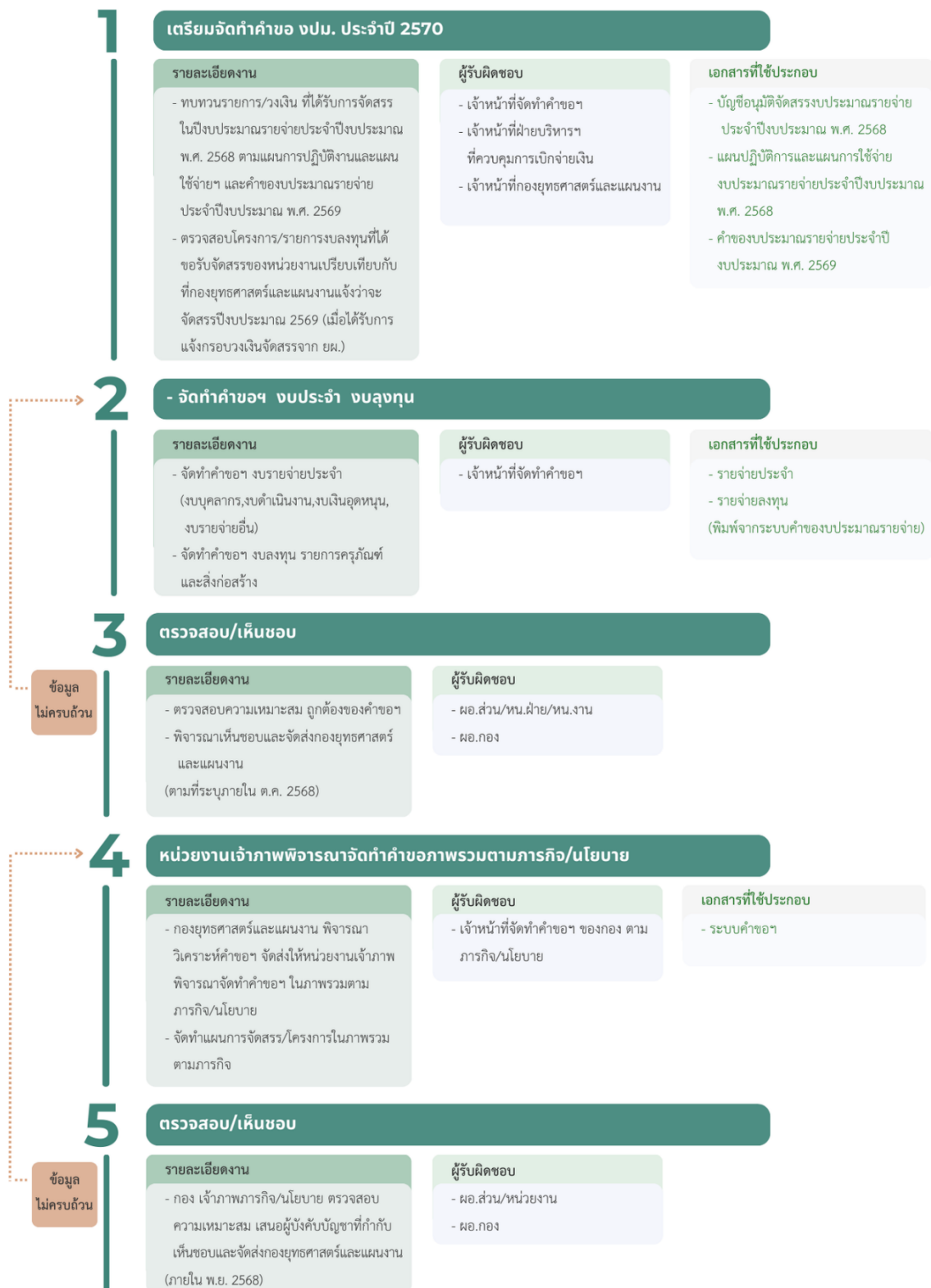
ผู้บัญชาการ/ผู้อำนวยการ	: เห็นชอบโครงการ/รายการคำของบประมาณประจำปีประเภทงบลงทุนของหน่วยงาน และจัดส่งกรมฯ ผ่านระบบคำของบประมาณประเภทงบลงทุน
ผู้อำนวยการส่วน/หัวหน้าฝ่ายบริหาร	: ตรวจสอบความถูกต้องและเสนอคำขอตั้งงบประมาณ
เจ้าหน้าที่รับผิดชอบจัดทำคำขอฯ	: รวบรวมโครงการ/รายการ ตามแผนปฏิบัติการ ที่ต้องการใช้งบประมาณประเภทงบลงทุน
เจ้าหน้าที่ส่วน/ฝ่าย/งาน	: จัดส่งรายการ/โครงการ พร้อมข้อมูลประกอบของงานในรับผิดชอบให้แก่เจ้าหน้าที่จัดทำคำขอฯ ในภาพรวมของหน่วยงาน

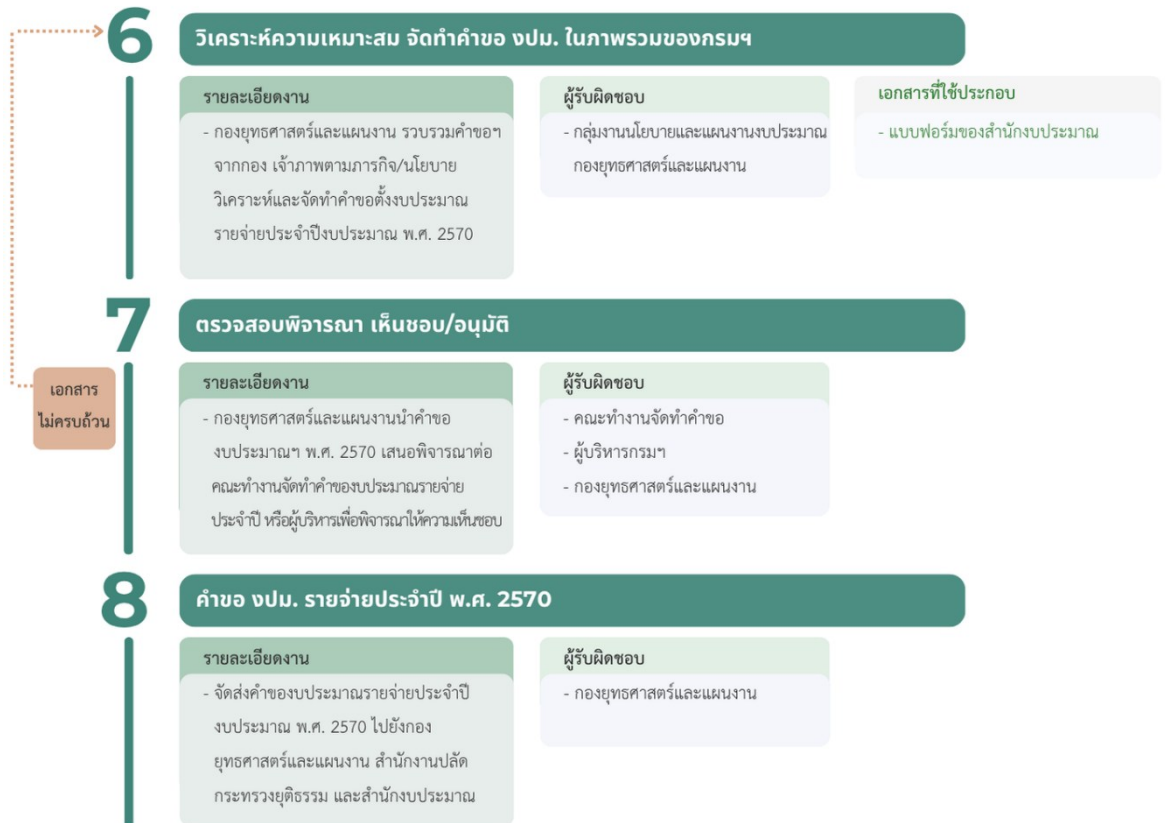
2.5 ขั้นตอนการจัดทำคำขอของงบประมาณประจำปี

2.5.1 ขั้นตอนการจัดทำคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570

(ประเภทรายจ่ายประจำ และรายจ่ายลงทุน)

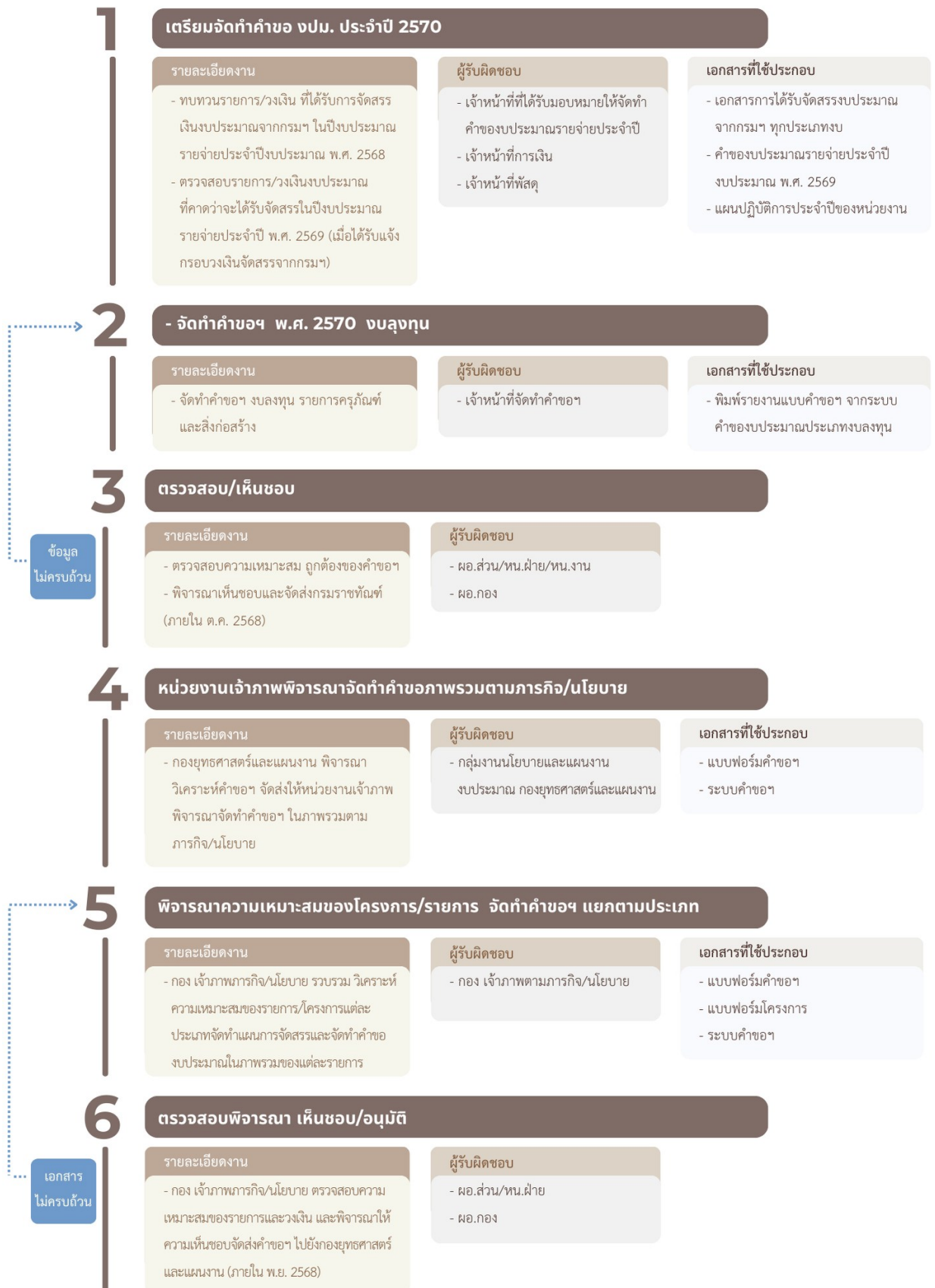
สำหรับ กอง และหน่วยงานที่มีฐานะเทียบเท่ากอง

2.5.2 ขั้นตอนการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 (ประเภทงบลงทุน)

สำหรับ เรือนจำ ทัดสถาน และสถานกักขัง

2.6 อธิบายแนวทางการปฏิบัติงานตามผังกระบวนการ

2.6.1 สำหรับหน่วยงานกอง และหน่วยงานที่มีฐานะเทียบเท่ากอง

ลำดับที่ 1 เตรียมจัดทำคำขอของงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570

1) เตรียมข้อมูลรายการ/โครงการที่เคยได้รับจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โดยใช้เอกสารบัญชีการอนุมัติจัดสรรงบประมาณประจำปี และการอนุมัติแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี

2) เตรียมข้อมูลรายการที่จะได้รับจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โดยเปรียบเทียบรายการและวงเงินจากที่กองยุทธศาสตร์และแผนงาน แจกกรอบวงเงินจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เพื่อจัดทำคำขอฯ ปี พ.ศ. 2570

3) สำรวจความต้องการครุภัณฑ์ และ/หรือสิ่งก่อสร้างภายในหน่วยงานกอง หรือสำรวจของเรือนจำ/ทัณฑสถานตามภารกิจ และให้เป็นไปตามมาตรฐานครุภัณฑ์ขั้นต่ำสำหรับหน่วยงานในสังกัดกรมราชทัณฑ์

ลำดับที่ 2 จัดทำคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปี (รายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน)

1) ศึกษาแบบคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ประเภทงบประจำ ประเภทงบลงทุน (รายละเอียดตามคู่มือ) โดยสามารถดาวน์โหลดคู่มือจากเว็บไซต์กรมราชทัณฑ์ หรือคิวอาร์โค้ด

2) จัดทำคำขอฯ งบรายจ่ายประจำของกอง และหรือของภาพรวมตามภารกิจ โดยบันทึกข้อมูลและพิมพ์แบบรายงานคำขอจากระบบคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ประเภทงบประจำ พร้อมทั้งนำเข้าเอกสารประกอบของแต่ละรายการ/โครงการให้ครบถ้วน

3) จัดทำคำขอฯ งบลงทุนของกอง และหรือภาพรวมสนับสนุนเรือนจำตามภารกิจของกอง โดยบันทึกข้อมูลและพิมพ์แบบรายงานคำขอจากระบบคำขอของงบประมาณประเภทงบลงทุน พร้อมทั้งนำเข้าเอกสารประกอบ

ลำดับที่ 3 ตรวจสอบ/เห็นชอบ

หัวหน้างาน หัวหน้าฝ่าย ผู้อำนวยการส่วน/กลุ่มงาน ตรวจสอบความถูกต้องของรายการและวงเงินในคำขอฯ ผู้อำนวยการกองนำเสนอผู้บังคับบัญชาที่กำกับ พิจารณาให้ความเห็นชอบและจัดส่งให้กองยุทธศาสตร์และแผนงาน ภายในเดือนตุลาคม 2568

ลำดับที่ 4 หน่วยงานเจ้าภาพพิจารณาจัดทำคำขอภาพรวมตามภารกิจ/นโยบาย

1) กองยุทธศาสตร์และแผนงานจะรวบรวมคำขอฯ ของเรือนจำ/ทัณฑสถาน จัดส่งให้กองเจ้าภาพตามภารกิจ/นโยบาย (เป็นเอกสารบัญชีรายการและข้อมูลในระบบคำขอฯ)

2) หน่วยงานเจ้าภาพวิเคราะห์คำขอฯ ตรวจสอบความเหมาะสม ถูกต้อง วางแผนการขอสนับสนุนงบประมาณ แล้วจัดทำคำขอของงบประมาณในภาพรวมของแต่ละประเภทรายการ พร้อมทั้งรายละเอียดประกอบ

ลำดับที่ 5 ตรวจสอบ/เห็นชอบ

1) หัวหน้าฝ่าย/ผู้อำนวยการส่วน/กลุ่มงาน ตรวจสอบความถูกต้องของรายการและวงเงินในคำขอฯ ตามภารกิจ/นโยบาย

2) ผู้อำนวยการกองนำเสนอผู้บังคับบัญชาที่กำกับ พิจารณาให้ความเห็นชอบและจัดส่งกองยุทธศาสตร์และแผนงานผ่านระบบคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ภายในเดือนพฤศจิกายน 2568

ลำดับที่ 6 วิเคราะห์ความเหมาะสมจัดทำคำของบประมาณในภาพรวมของกรมฯ

กองยุทธศาสตร์และแผนงานนำข้อมูลคำขอฯ ตามภารกิจ/นโยบายของกอง วิเคราะห์ความเหมาะสม ความสอดคล้องของนโยบายการจัดสรรงบประมาณ/นโยบายกรมฯ และจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2570 ในภาพรวมของกรมฯ ตามหลักเกณฑ์และแบบฟอร์มของสำนักงานงบประมาณ

ลำดับที่ 7 ตรวจสอบ/พิจารณาเห็นชอบ/อนุมัติ

กองยุทธศาสตร์และแผนงานนำคำของบประมาณฯ เสนอคณะทำงานจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือผู้บริหารกรมฯ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติ

ลำดับที่ 8 คำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570

กรมราชทัณฑ์จัดส่งคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2570 ให้สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม นำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมให้ความเห็นชอบ และส่งสำนักงานงบประมาณ

2.6.2 สำหรับเรือนจำ ทณฑสถาน และสถานกักขัง

ลำดับที่ 1 เตรียมจัดทำคำของบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 (ประเภทงบลงทุน)

1) เรือนจำ/ทณฑสถาน ตรวจสอบ รายการ/วงเงิน ที่คาดว่าจะได้รับการจัดสรรงบประมาณในปี พ.ศ. 2569 ตามที่กรมฯ แจกกรอบวงเงิน เปรียบเทียบกับคำของบประมาณ พ.ศ. 2569 และแผนการปฏิบัติการประจำปีของหน่วยงาน โดยนำรายการที่ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณมาพิจารณาทบทวนและจัดทำคำขอฯ ปีพ.ศ. 2570

ลำดับที่ 2 การจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 (งบลงทุน)

1) ศึกษาระบบคำของบประมาณประเภทงบลงทุน รายการค่าครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้าง หากมีความจำเป็นต้องขอตั้งงบประมาณ ซึ่งมีรายละเอียดตามคู่มือ โดยสามารถดาวน์โหลดคู่มือจากเว็บไซต์กรมราชทัณฑ์

2) จัดทำคำขอฯ โดยบันทึกข้อมูลรายละเอียดของรายการในระบบคำของบประมาณประเภทงบลงทุน พร้อมทั้งจัดทำ/จัดหาเอกสารประกอบในแต่ละรายการให้ครบถ้วนและนำเข้าในระบบคำขอฯ

2.1) รายการครุภัณฑ์ที่มีวงเงินต่อรายการเกิน 1 ล้านบาท และไม่ได้อยู่ในบัญชีครุภัณฑ์มาตรฐานของสำนักงานงบประมาณให้จัดทำร่างคุณลักษณะ (TOR) แนบเป็นเอกสารประกอบเพิ่มเติม

2.2) รายการสิ่งก่อสร้างที่มีวงเงินเกิน 10 ล้านบาท ให้จัดทำร่างคุณลักษณะ (TOR) แนบเป็นเอกสารประกอบเพิ่มเติม

ลำดับที่ 3 ตรวจสอบ/เห็นชอบ

1) หัวหน้างาน/หัวหน้าฝ่าย/ผู้อำนวยการส่วน ตรวจสอบความถูกต้องของรายการและวงเงินในคำขอฯ

2) ผู้บัญชาการ/ผู้อำนวยการ พิจารณาให้ความเห็นชอบและจัดส่งกรมราชทัณฑ์ผ่านระบบคำขอฯ ภายในเดือนตุลาคม 2568

ลำดับที่ 4 พิจารณาความเหมาะสมจัดส่งกอง เจ้าภาพตามภารกิจ/นโยบาย

กองยุทธศาสตร์และแผนงานรวบรวมคำขอฯ ของเรือนจำ/ทัณฑสถาน ทั้งหมดเพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสม ตรวจสอบความถูกต้องเบื้องต้น คัดแยกและจัดทำบัญชีส่งกอง หน่วยงานเจ้าภาพตามภารกิจ และนโยบายที่รับผิดชอบ

ลำดับที่ 5 พิจารณาความเหมาะสมของโครงการ/รายการและจัดทำคำขอฯ แยกตามประเภทรายการ

หน่วยงานกองเจ้าภาพ วิเคราะห์คำขอฯ ตรวจสอบความเหมาะสมถูกต้อง วางแผนการของงบประมาณ และจัดทำคำขอฯ งบประมาณในภาพรวมของแต่ละประเภทรายการ พร้อมทั้งรายละเอียดประกอบ

ลำดับที่ 6 ตรวจสอบ/พิจารณาให้ความเห็นชอบ

1) หน.ฝ่าย/ผอ.ส่วน ของกองเจ้าภาพตามภารกิจ/นโยบาย ตรวจสอบความถูกต้องของรายการ และวงเงินในคำขอฯ

2) ผู้อำนวยการกองเจ้าภาพตามภารกิจ พิจารณาให้ความเห็นชอบและจัดส่งคำขอฯ ไปยังกองยุทธศาสตร์และแผนงาน ภายในเดือนพฤศจิกายน 2568

ลำดับที่ 7 วิเคราะห์คำขอฯ ตามนโยบายจัดสรรงบประมาณฯ และจัดทำคำของบประมาณ

กองยุทธศาสตร์และแผนงานนำคำขอฯ ตามภารกิจ/นโยบายจากกอง มาวิเคราะห์ความเหมาะสม ความสอดคล้องกับนโยบายจัดสรรงบประมาณ นโยบายกรมฯ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จัดทำคำของบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 ในภาพรวมของกรมฯ ตามหลักเกณฑ์และแบบฟอร์มของสำนักงบประมาณ

ลำดับที่ 8 ตรวจสอบ/พิจารณาเห็นชอบ/อนุมัติ

กองยุทธศาสตร์และแผนงานนำคำของบประมาณฯ เสนอคณะทำงานจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือผู้บริหารกรมฯ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติ

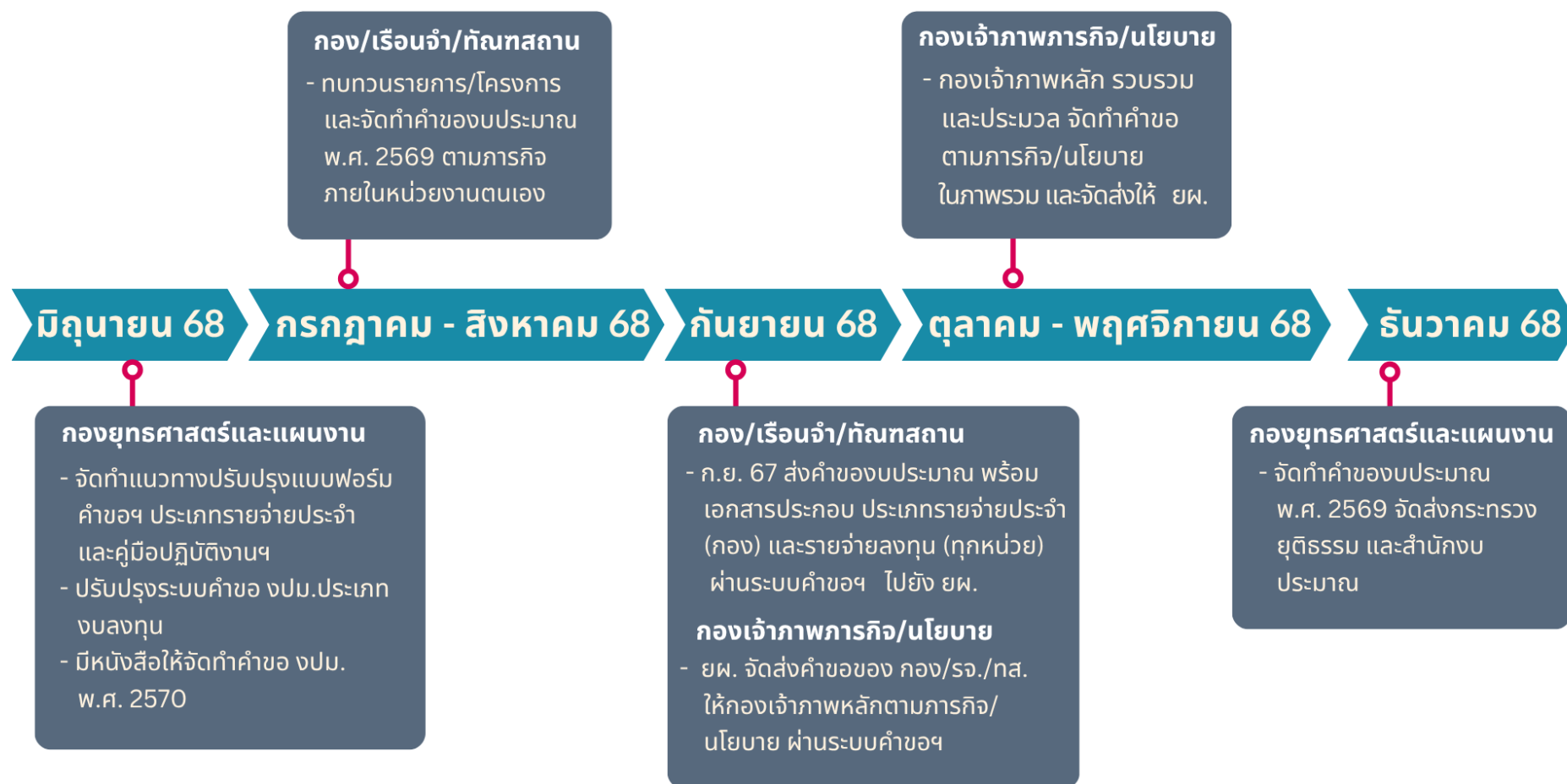
ลำดับที่ 9 คำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570

กรมราชทัณฑ์จัดส่งคำของบประมาณฯ พ.ศ. 2570 ให้สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมนำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเห็นชอบ และส่งสำนักงบประมาณ

แนวปฏิบัติสำหรับการจัดทำ

คำขอบประมาณประจำปี พ.ศ. 2570

กรอบระยะเวลาการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570

แนวทางปฏิบัติสำหรับการจัดทำคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2570

1. ประเภทงบรายจ่ายลงทุน

1.1 จัดทำข้อมูลและนำเสนอคำขอของงบประมาณประเภทงบลงทุน (ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570) ในระบบคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ประเภทงบลงทุน (ครุภัณฑ์/สิ่งก่อสร้าง) โดยให้นำส่งหนังสือขอรับการสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2570 ในชั้นส่งคำขอฯ ภายใน วันและเวลาตามที่กรมฯ กำหนด โดย

1.1.1 ค่าสิ่งก่อสร้าง ไม่เกิน 10 รายการ (ให้เรียงลำดับความสำคัญ)

1.1.2 ค่าครุภัณฑ์ ไม่เกิน 10 รายการ (ให้เรียงลำดับความสำคัญ)

1.2 เอกสารแสดงความพร้อมเพื่อใช้ประกอบการจัดทำคำขอประเภทงบลงทุน

ขอให้หน่วยงานจัดทำรายละเอียดประกอบการพิจารณา ดังต่อไปนี้

1) ค่าสิ่งก่อสร้าง (ก่อสร้าง หรือปรับปรุง) ใน 1 รายการ จะประกอบด้วย

1.1) เอกสารโครงการ

1.2) เอกสารการอนุญาตให้ก่อสร้าง หรือปรับปรุง ที่ออกให้โดยกรมราชทัณฑ์ (กองทัณฑวิทยา) ตามแนวทางปฏิบัติในการก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม ต่อเติม อาคารสถานที่ภายในและภายนอกเรือนจำ (ตามหนังสือกรมราชทัณฑ์ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0704.1/90 ลงวันที่ 28 มกราคม 2568) หากตรวจสอบพบว่า โครงการยังไม่ได้รับการอนุญาตจากกรมฯ จะถือว่าหน่วยงานไม่มีความพร้อมในการขอตั้งงบประมาณโครงการดังกล่าว

1.3) รายละเอียดประกอบโครงการ

(1) ผังบริเวณแสดงตำแหน่งพื้นที่ก่อสร้าง/ปรับปรุง อาจจะมีระยะห่างกับสิ่งก่อสร้างใกล้เคียง

(2) แบบรูปรายการที่มีผู้ลงนามรับรองแบบ (หากเป็นแบบมาตรฐานกรมฯ/กระทรวงยุติธรรม) ไม่ต้องแนบไฟล์แบบรูป แต่หากเป็นแบบรูปที่จัดทำขึ้นเอง หรือทำโดยหน่วยงานอื่น ให้แนบไฟล์แบบรูปมาด้วย พร้อมแบบรูปสิ่งก่อสร้างประกอบอื่น (ถ้ามี) เช่น คูระบายน้ำ ถนนทางเข้า ระบบไฟฟ้า ระบบประปา ค่าถมดิน ค่ารั้วถนน ฯ

(3) เอกสารร่างราคากลางงานก่อสร้าง/ปรับปรุง ของโครงการที่จัดทำขึ้นตามวิธีการและหรือแนวทางที่กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนด เพื่อแสดงถึงความพร้อมของโครงการว่าสามารถเริ่มกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างได้ทันทีเมื่อได้รับแจ้งจัดสรรงบประมาณจากกรมฯ และแนบเอกสารที่มาของราคากลางที่เกี่ยวข้องเช่น ราคามาตรฐาน ใบเสนอราคาที่มีรายละเอียดครบถ้วน 3 ราย เป็นต้น ทั้งนี้ กรมฯ จะกำหนดวงเงินเพิ่ม/ลดจากราคากลางที่จัดส่งมาแต่ละรายการสำหรับการตั้งงบประมาณตามความเหมาะสมให้อีกครั้ง เนื่องจากตั้งงบประมาณล่วงหน้า 1 ปี

(4) ร่างคุณลักษณะ (TOR) และวงงาน

(5) สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำราคากลาง

(6) ภาพถ่ายประกอบ เช่น อาคารที่ต้องรื้อถอน บริเวณที่จะก่อสร้าง อาคารที่จะปรับปรุง เป็นต้น

(7) เอกสารอื่น ๆ ที่แสดงความจำเป็น เช่น ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ความเห็นของผู้บริหารกรมฯ ความเห็นของผู้ตรวจราชการ

- เอกสาร ตามข้อ 1.3) ให้จัดทำเป็นไฟล์ PDF และอัปโหลดไฟล์ดังกล่าวในระบบคำขอ
งบประมาณรายจ่ายประจำปี ประเภทงบลงทุนฯ ยกเว้นเอกสารที่ไม่สามารถทำเป็นไฟล์ PDF ได้ เช่น แบบรูป
รายการที่มีขนาดกระดาษใหญ่กว่า A3 หรือไฟล์ที่มีข้อมูลขนาดใหญ่ไม่สามารถอัปโหลดไฟล์ได้ ให้จัดส่งเป็นเอกสาร
หรือบันทึกไฟล์ในแผ่นซีดีพร้อมหนังสือแนบส่ง

หมายเหตุ

● กรณีขอตั้งรายการค่าซ่อมแซมสิ่งก่อสร้าง ซ่อมแซมหลอดถนนหีบเพลิง ซ่อมแซม/ปรับปรุง
ระบบไฟฟ้า ระบบน้ำประปา (ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาความเสียหายของสิ่งก่อสร้างและระบบสาธารณูปโภค
ให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ) ให้จัดทำข้อมูลและบันทึกเป็นไฟล์ PDF และอัปโหลดไฟล์ดังกล่าวในระบบ
คำของบประมาณ หัวข้อคำขอระหว่างปี โดยดำเนินการดังนี้

(1) จัดทำเป็นรายละเอียดโครงการ โดยมีเอกสารประกอบดังนี้

- กรณีจัดซ่อมเอง ให้แนบบแบบประมาณราคาวัสดุที่จัดทำโดยหน่วยงาน พร้อมแนบ
ใบเสนอราคาที่มีรายละเอียดครบถ้วน อย่างน้อย 3 ราย

- กรณีจ้างเหมา ให้แนบบแบบประมาณราคา ปร.4, ปร.5, ปร.6 หรือแบบรูปรายการ
ที่มีผู้มีวุฒิทางก่อสร้าง เช่น ปวช. ปวส. วิศวกร หรือหน่วยงานวิชาชีพ เช่น อบต. เทศบาล อบจ. โยธาจังหวัด
เป็นต้น เป็นผู้ประมาณราคาให้ (กรณีหน่วยงานวิชาชีพไม่ต้องแนบบใบเสนอราคา) และ/หรือมีใบเสนอราคา
จากผู้ประกอบการอย่างน้อย 3 ราย หรือใบเสนอราคาของการไฟฟ้า/การประปา

(2) ภาพถ่ายสิ่งก่อสร้าง/ระบบไฟฟ้า/ประปา/หลอดถนนหีบเพลิงเดิมฯ

(3) เอกสารอื่น ๆ ที่แสดงถึงความจำเป็นต้องซ่อมแซม (ถ้ามี)

2) ค่าครุภัณฑ์ 1 รายการ ให้จัดทำเอกสารประกอบการพิจารณา โดยดำเนินการดังนี้ (ไม่ต้อง
จัดทำเป็นโครงการ)

2.1) ตรวจสอบ/จัดทำ ให้เป็นไปตามมาตรฐานครุภัณฑ์ขั้นต่ำสำหรับหน่วยงานในสังกัดกรมราชทัณฑ์

2.2) คุณลักษณะเฉพาะครุภัณฑ์ แบ่งเป็น 2 กรณี

(1) กรณีเป็นรายการครุภัณฑ์มาตรฐานหรือบัญชีนวัตกรรมของสำนักงานงบประมาณหรือ
ของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ให้แนบ คุณลักษณะและราคาตามครุภัณฑ์มาตรฐาน โดยไม่ต้อง
แนบบใบเสนอราคา

(2) กรณีนอกบัญชีรายการครุภัณฑ์มาตรฐาน ให้แนบ คุณลักษณะของครุภัณฑ์ และ
ใบเสนอราคาที่มีรายละเอียดครบถ้วน อย่างน้อย 3 ราย และหากมีวงเงินเกิน 1 ล้านบาท ให้แนบร่างกำหนด
คุณลักษณะ (TOR)

2.3) กรณีขอตั้งทดแทน ให้แนบ ภาพถ่ายสภาพครุภัณฑ์/สำเนาบัญชีครุภัณฑ์เดิม และ/
หรือเอกสารที่แสดงถึงความไม่คุ้มค่าหากซ่อมแซม

2.4) เอกสารอื่นๆ เพื่อแสดงถึงเหตุผลความจำเป็น

- เอกสาร ตามข้อ 2.2) – 2.4) ให้จัดทำเป็นไฟล์ PDF และอัปโหลดไฟล์ดังกล่าวในระบบ
คำของบประมาณรายจ่ายประจำปี ประเภทงบลงทุนฯ

2.ประเภทงบรายจ่ายประจำ (เฉพาะหน่วยงานกอง และที่มีฐานะเทียบเท่ากอง)

จัดทำข้อมูลและนำส่งคำขอของงบประมาณประเภทงบรายจ่ายประจำ (งบบุคลากร (จัดทำเฉพาะกองบริหารทรัพยากรบุคคล) งบดำเนินงาน งบเงินอุดหนุน งบรายจ่ายอื่น) ในระบบคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี ประเภทงบรายจ่ายประจำ โดยให้นำส่งหนังสือขอรับการสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2570 ในชั้นส่งคำขอฯ ในวันและเวลาตามที่กรมฯ กำหนด โดย

1. ระบุวงเงินที่ได้รับและที่ขอตั้งแต่ละโครงการ/รายการให้ครบถ้วน สอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่หน่วยงานจำเป็นต้องใช้งบประมาณ

2. บันทึกรายละเอียดโครงการ/รายการ ที่แสดงตัวคุณค่าใช้จ่าย ในระบบคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี ประเภทงบรายจ่ายประจำ และจัดทำเป็นไฟล์ PDF อัปโหลดไฟล์ดังกล่าวในระบบคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี ประเภทรายจ่ายประจำ

ทั้งนี้ หากตรวจสอบแล้วพบว่ารายการที่หน่วยงานจัดทำคำขอมียรายละเอียดไม่ครบถ้วน ตามข้อ 1 และ 2 จะถือว่าหน่วยงานไม่มีความพร้อมในการขอตั้งงบประมาณรายการดังกล่าว

สอบถามเพิ่มเติม : กลุ่มงานนโยบายและแผนงานงบประมาณ โทร 02 967 3581 หรือ 02 967 2222 ต่อ 623

ไลน์กลุ่ม “ขอตั้ง งบปม.๗๐ รท.”

หลักเกณฑ์พิจารณาแผนความต้องการงบประมาณเบื้องต้น (ตามกรอบของสำนักงบประมาณ)

เกณฑ์ทั่วไป

1. ครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างต้องสอดคล้องกับแผน/นโยบาย ของกรมราชทัณฑ์
2. ครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างต้องสอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงานและมีแผนการใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน
3. ครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้าง จะต้องไม่สร้างภาระรายจ่ายประจำปีเพิ่มขึ้นโดยไม่จำเป็น
4. ครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้าง ที่ประสงค์ขอรับการสนับสนุนต้องมีการจัดทำรายละเอียดรายการและแผนปฏิบัติงาน รวมทั้งระบุพื้นที่ดำเนินการอย่างชัดเจนและพร้อมดำเนินการเมื่อได้รับงบประมาณ

เกณฑ์เฉพาะ

ก. ค่าสิ่งก่อสร้าง (ก่อสร้างและปรับปรุง)

- 1) การก่อสร้างสิ่งก่อสร้างเพื่อทดแทนสิ่งก่อสร้างเดิมที่เสื่อมสภาพ ต้องแสดงสภาพการใช้งานของสิ่งก่อสร้างเดิม ความจำเป็นที่ต้องก่อสร้างใหม่ทดแทนการปรับปรุงของเดิม และคาดการณ์ผู้ใช้งาน/ผู้ใช้ประโยชน์ภายหลังจากก่อสร้างเสร็จสิ้น
- 2) การก่อสร้างเพิ่มเติมเพื่อรองรับปริมาณงานที่เพิ่มมากขึ้นหรือการปรับปรุงสิ่งก่อสร้างเดิมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ/คุณภาพ/มาตรฐานของการปฏิบัติงานของส่วนราชการ ต้องมีแผนการขยายหรือเพิ่มปริมาณกลุ่มเป้าหมายหรือปริมาณงานอย่างชัดเจน
- 3) หน่วยงานมีความพร้อมในการก่อสร้าง โดยมีรายละเอียดแบบรูปรายการและประมาณราคามีสถานที่/พื้นที่ พร้อมดำเนินการ รวมทั้งมีการตรวจสอบความเหมาะสม และดำเนินการตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องแล้ว

ข. ค่าครุภัณฑ์

- 1) การจัดหาครุภัณฑ์เพื่อทดแทนครุภัณฑ์ที่เสื่อมสภาพ ต้องแสดงสภาพการใช้งานของครุภัณฑ์เดิม และคาดการณ์ผู้ใช้งาน/ผู้ใช้ประโยชน์ภายหลังจากการจัดหาเสร็จสิ้น
- 2) การปรับปรุง/พัฒนา/เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ/คุณภาพ/มาตรฐานการปฏิบัติงานของหน่วยงานหรือการจัดหาครุภัณฑ์เพิ่มเติมเพื่อรองรับปริมาณงานที่เพิ่มมากขึ้น ต้องมีแผนการขยายหรือเพิ่มปริมาณกลุ่มเป้าหมาย หรือปริมาณงานอย่างชัดเจน
- 3) หน่วยงานมีความพร้อมในการจัดหาครุภัณฑ์ โดยมีคุณลักษณะเฉพาะ มีประมาณราคา และมีสถานที่/พื้นที่พร้อมรองรับครุภัณฑ์ รวมทั้งมีการตรวจสอบและดำเนินการตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องแล้ว

หลักเกณฑ์พิจารณาแผนความพร้อมลงทุน

1. ค่าครุภัณฑ์
2. ค่าที่ดิน
3. ค่าสิ่งก่อสร้าง

แนวทางการพิจารณาความพร้อมลงทุน

1. ค่าครุภัณฑ์

- (1) มีความพร้อมในการจัดหา มีคุณลักษณะเฉพาะ มีประมาณราคา หรือผลการสอบราคา
- (2) มีความพร้อมของสถานที่หรือพื้นที่รองรับ
- (3) มีการตรวจสอบและดำเนินการตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนแล้ว
- (4) มีแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ชัดเจน
- (5) จัดซื้อจัดจ้างได้ภายในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ

2. ค่าที่ดิน

- (1) มีพระราชกฤษฎีกาเวนคืนที่ดินหรือมีมติคณะรัฐมนตรี
- (2) มีการสำรวจประเมินค่าชดเชยที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแล้ว
- (3) มีความพร้อมในการจ่ายค่าชดเชยที่ดินและสิ่งปลูกสร้างภายในปีงบประมาณ
- (4) กรณีซื้อที่ดิน
 - 1) รายละเอียดของที่ดิน เนื้อที่และท้องที่ที่ต้องการ
 - 2) ราคาประเมินของทางราชการในท้องที่นั้น
 - 3) การซื้อขายของที่ดินใกล้เคียงบริเวณที่จะซื้อครั้งหลังสุดประมาณ 3 ราย

3. ค่าสิ่งก่อสร้าง

- (1) มีความพร้อมด้านสถานที่ มีหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือหนังสือยินยอม/รับรองการใช้ที่ดิน
- (2) มีรายละเอียดแบบรูปรายการและประมาณราคาที่แล้วเสร็จ
- (3) มีการตรวจสอบและดำเนินการตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนแล้ว
- (4) จัดจ้างได้ภายในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ

หลักเกณฑ์การพิจารณาความพร้อมในการดำเนินงานลงทุน

1. ความพร้อมระดับสูง

- **ครุภัณฑ์** มีคุณลักษณะเฉพาะหรือเป็นลักษณะเฉพาะตามบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์ หรือบัญชีนวัตกรรมของสำนักงานงบประมาณ มีผลการสอบราคาหรือใบเสนอราคาหรือราคาที่จัดซื้อไม่เกิน 1 ปี มีความพร้อมของพื้นที่ มีการดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
- **สิ่งก่อสร้าง** มีความพร้อมของพื้นที่ มีแบบรูปรายการพร้อมดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง หรือแบบมาตรฐานตามบัญชีราคามาตรฐานสิ่งก่อสร้างของสำนักงานงบประมาณ มีประมาณราคา ปร.4/ปร.5 และหรือมีการดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
- **ค่าที่ดิน** มีพระราชกฤษฎีกาเวนคืนที่ดินหรือมติคณะรัฐมนตรีหรือประชาชนยอมรับค่าชดเชยค่าที่ดิน และสิ่งก่อสร้างตามที่ได้เจรจากับส่วนราชการ มีการสำรวจประเมินค่าชดเชยที่ดินและสิ่งก่อสร้างแล้ว กรณีซื้อที่ดิน มีรายละเอียดของที่ดิน เนื้อที่และท้องที่ที่ต้องการ ราคาประเมินของทางราชการในท้องที่นั้นหรือการซื้อขายของที่ดินใกล้เคียงบริเวณที่จะซื้อครั้งหลังสุดประมาณ 3 ราย
- มีแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่จัดซื้อจัดจ้างได้ภายในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ อยู่ในแผนความต้องการงบลงทุนเบื้องต้นที่คณะรัฐมนตรีรับทราบหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดอนุมัติ (กรณีไม่มีเป็นไปตามแผนงบลงทุน)

2. ความพร้อมระดับกลาง

- **ครุภัณฑ์** มีคุณลักษณะเฉพาะ มีประมาณราคาเบื้องต้นหรือราคาที่เคยจัดซื้อเกินกว่า 1 ปี ขึ้นไป มีความพร้อมของพื้นที่ มีการดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
- **สิ่งก่อสร้าง** มีความพร้อมของพื้นที่ มีแบบรูปรายการ หรือแบบมาตรฐานตามบัญชีราคามาตรฐานสิ่งก่อสร้างของสำนักงานงบประมาณที่ต้องแบบเพิ่มเติม มีประมาณราคาเบื้องต้น (ไม่มีประมาณราคา ปร.4/ปร.5) และหรือมีการดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
- **ค่าที่ดิน** มีพระราชกฤษฎีกาเวนคืนที่ดินหรือมติคณะรัฐมนตรีหรือประชาชนยอมรับค่าชดเชยค่าที่ดิน และสิ่งก่อสร้างตามที่ได้เจรจากับส่วนราชการ มีการสำรวจประเมินค่าชดเชยที่ดินและสิ่งก่อสร้างแล้ว กรณีซื้อที่ดิน มีรายละเอียดของที่ดิน เนื้อที่และท้องที่ที่ต้องการ ราคาประเมินของทางราชการในท้องที่นั้นหรือการซื้อขายของที่ดินใกล้เคียงบริเวณที่จะซื้อครั้งหลังสุดประมาณ 3 ราย
- มีแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่จัดซื้อจัดจ้างได้ภายในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ อยู่ในแผนความต้องการงบลงทุนเบื้องต้นที่คณะรัฐมนตรีรับทราบหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดอนุมัติ (กรณีไม่มีเป็นไปตามแผนงบลงทุน)

3. ระดับความพร้อมต่ำ

- **ครุภัณฑ์** ไม่มีคุณลักษณะเฉพาะ มีประมาณราคาเบื้องต้น มีหรือไม่มีความพร้อมของพื้นที่ ยังไม่มีการดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
- **สิ่งก่อสร้าง** ไม่มีความพร้อมของพื้นที่ มีหรือไม่มีแบบรูปรายการ (มีเพียง Conceptual Design) มีประมาณราคาเบื้องต้น และหรือไม่มีการดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
- **ค่าที่ดิน** มีมติคณะรัฐมนตรี แต่ยังไม่มีการขออนุญาตเวนคืนที่ดิน กรณีซื้อที่ดิน ไม่มีรายละเอียดของที่ดิน เนื้อที่และท้องที่ที่ต้องการ ราคาประเมินของทางราชการในท้องที่นั้น หรือการซื้อขายที่ดินใกล้เคียงบริเวณที่จะซื้อครั้งหลังสุดประมาณ 3 ราย
- มีแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่จัดซื้อจัดจ้างได้ภายในไตรมาสที่สามหรือสี่ของปีงบประมาณ อยู่ในแผนความต้องการงบประมาณเบื้องต้นที่คณะรัฐมนตรีรับทราบหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดอนุมัติ (กรณีไม่มีเป็นไปตามแผนงบประมาณ)

ตอนที่ 3

คู่มือการขอรับสนับสนุนงบประมาณในระหว่างปีงบประมาณ

3.1 วัตถุประสงค์

เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดกรมราชทัณฑ์มีความเข้าใจขั้นตอนการขอรับการสนับสนุนงบประมาณในระหว่างปีงบประมาณ และสามารถจัดทำโครงการพร้อมรายละเอียดประกอบได้อย่างถูกต้องเป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีประสิทธิภาพ

3.2 ขอบเขต

คู่มือปฏิบัติงานนี้ครอบคลุมขั้นตอนการจัดทำโครงการเพื่อขอรับสนับสนุนงบประมาณ ทั้งเงินงบประมาณ ประจำปีและเงินนอกงบประมาณที่เรือนจำ/ทัณฑสถาน ขอรับในระหว่างปีงบประมาณ

3.3 คำจำกัดความ

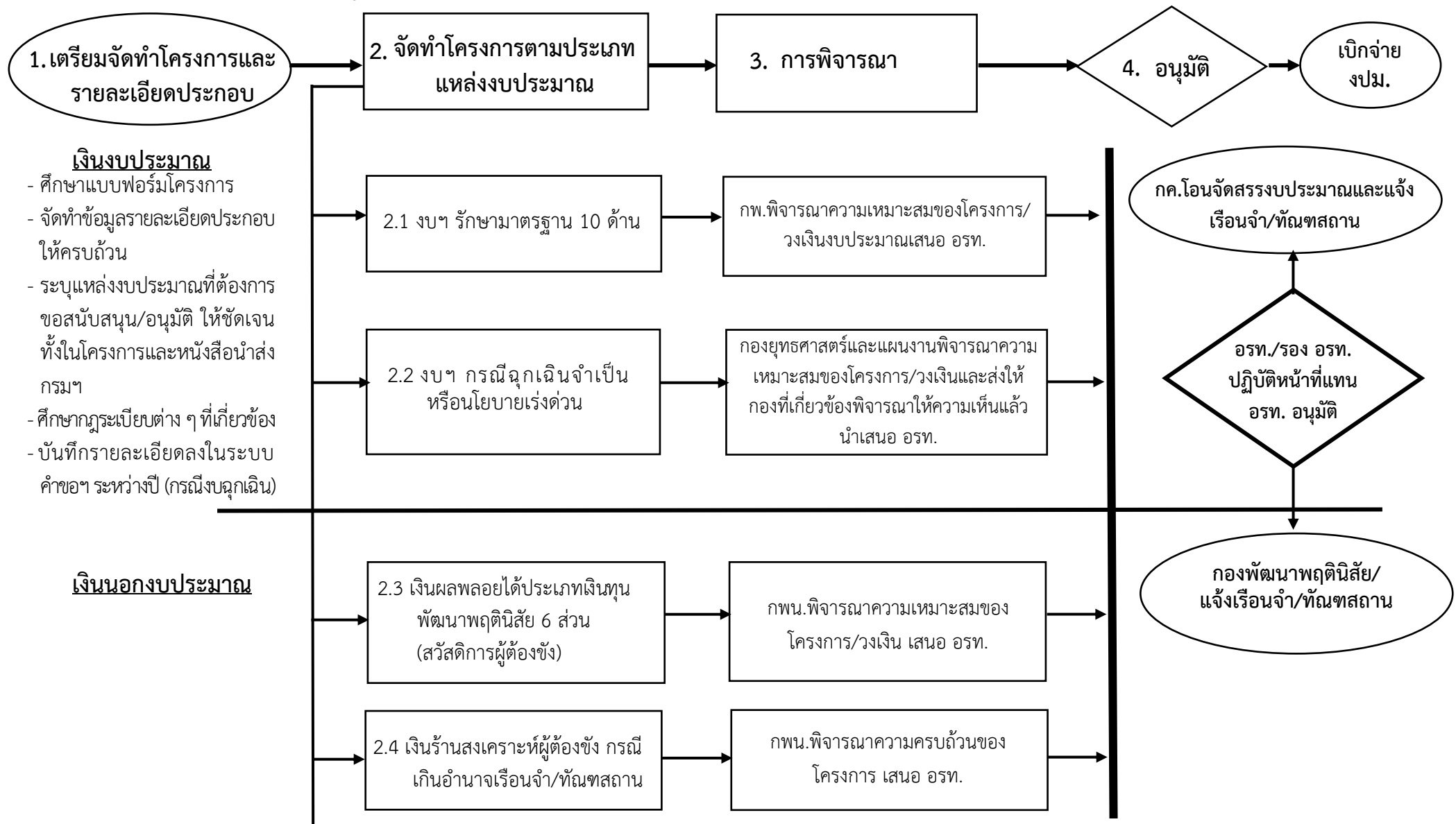
เงินงบประมาณ	: หมายถึงเงินงบประมาณแผ่นดินที่จัดสรรจาก พ.ร.บ.งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
เงินนอกงบประมาณ	: หมายถึงเงินที่จัดสรรหรือขออนุมัติใช้จากเงินผลพลอยได้ประเภทเงินทุนพัฒนาพฤตินิสัยและหรือเงินร้านสงเคราะห์ผู้ต้องขัง
อรท.	: อธิบดีกรมราชทัณฑ์
รอง อรท.	: รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์
กพน.	: กองพัฒนาพฤตินิสัย
กทว.	: กองทัณฑวิทยา
กพ.	: กองบริการทางการแพทย์

3.4 หน้าที่ความรับผิดชอบ

หน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้องในคู่มือการขอรับการสนับสนุนงบประมาณในระหว่างปีงบประมาณ

ผู้บัญชาการ/ผู้อำนวยการ	: เห็นชอบโครงการจัดส่งกรมฯตามประเภทแหล่งงบประมาณที่ขอสนับสนุน
ผู้อำนวยการส่วน/หัวหน้าฝ่าย	: ตรวจสอบความเหมาะสมถูกต้องของโครงการที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
เจ้าหน้าที่จัดทำโครงการ	: จัดทำโครงการพร้อมรายละเอียดประกอบ

3.5 ฟังขั้นตอนการขอรับสนับสนุนงบประมาณในระหว่างปีงบประมาณ

3.6 แนวทางปฏิบัติงานตามผังขั้นตอนการรับงบประมาณระหว่างปีงบประมาณ

1) เตรียมจัดทำโครงการและรายละเอียดประกอบ

- 1.1) เตรียมข้อมูลและศึกษาแบบฟอร์มการเขียนโครงการ (ภาคผนวก)
- 1.2) ศึกษาระเบียบหรือหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแหล่งงบประมาณที่จะขอสนับสนุนหรือพิจารณาอนุมัติ

2) จัดทำโครงการตามประเภทแหล่งงบประมาณ

เงินงบประมาณ

2.1) งบประมาณรักษามาตรฐาน 10 ด้าน (กองบริการทางการแพทย์)

เรือนจำ/ทัณฑสถาน สามารถขอสนับสนุนงบประมาณประเภทงบดำเนินงาน รายการค่าวัสดุในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิตผู้ต้องขังมาตรฐาน 10 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านที่นอน 2) ด้านสุทกรรม 3) ด้านโรงเลี้ยง 4) ด้านสถานพยาบาล 5) ด้านการส่งเสริมสุขภาพ อนามัยสิ่งแวดล้อม และการเฝ้าระวังโรคระบาด 6) ด้านน้ำปลอดภัย 7) ด้านการจัดการขยะ 8) ด้านที่อาบน้ำ ห้องส้วมและสิ่งปฏิกูล 9) ด้านน้ำเสียและบ่อกักไขมัน และ 10) ด้านการตรวจวัดคุณภาพอนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอาหารและน้ำ โดยระบุในหนังสือนำเสนอกรมฯ ว่า “ขอรับการสนับสนุนงบประมาณค่าวัสดุเพื่อรักษามาตรฐาน 10 ด้าน” ซึ่งเมื่อกองบริการทางการแพทย์ได้วิเคราะห์ ความเหมาะสมของโครงการและงบประมาณแล้ว ก็จะนำเสนอ อรท. เพื่อพิจารณาอนุมัติและนำเสนอการบริหารการคลังดำเนินการด้านงบประมาณและโอนจัดสรรงบประมาณพร้อมทั้งแจ้งเรือนจำ/ทัณฑสถาน หรือรวบรวมเพื่อเป็นข้อมูลการดำเนินการ

2.2) งบประมาณกรณีฉุกเฉินจำเป็น หรือนโยบายเร่งด่วน

เรือนจำ/ทัณฑสถาน สามารถขอสนับสนุนงบประมาณกรณีฉุกเฉินจำเป็นหรือนโยบายเร่งด่วน ดังนี้

- (1) ได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติต่าง ๆ เช่น อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย พายุฤดูร้อน หรือผู้ต้องขังก่อเหตุจลาจล เป็นต้น

- (2) เป็นโครงการที่หากไม่ดำเนินการจะก่อให้เกิดความเสียหายกับเรือนจำ/ทัณฑสถาน ในด้านต่าง ๆ
- (3) ไม่เป็นโครงการที่สามารถวางแผนล่วงหน้าและจัดทำเป็นคำของบประมาณประจำปีได้
- (4) เป็นโครงการที่กรมฯ มีนโยบายให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน จัดทำโครงการเพื่อขอสนับสนุนระหว่างปี โดยกรมฯ จะมีหนังสือแจ้งหรือสำรวจข้อมูลแต่ละเรื่องอย่างเป็นทางการ เป็นคราว ๆ ไป

ทั้งนี้เมื่อเรือนจำ/ทัณฑสถาน จัดทำรายละเอียดและบันทึกคำของบประมาณระหว่างปีในระบบคำขอฯ โดยระบุว่าเป็นกรณีฉุกเฉินจำเป็นหรือนโยบายเร่งด่วนเรื่องอะไรแล้ว กองยุทธศาสตร์และแผนงาน จะวิเคราะห์ความเหมาะสมความพร้อมของโครงการ และวงเงินงบประมาณ และบางกรณีจะส่งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาให้ความเห็น จากนั้นกองยุทธศาสตร์และแผนงานจะรวบรวมนำเสนอ อรท. เพื่อพิจารณาอนุมัติ และจัดส่งให้กองบริหารการคลังดำเนินการด้านงบประมาณ การโอนจัดสรรงบประมาณ พร้อมทั้งแจ้งเรือนจำ/ทัณฑสถาน

เงินนอกงบประมาณ

2.3) งบประมาณจากเงินผลพลอยได้ประเภทเงินทุนพัฒนาพหุตินิสัยเพื่อการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง (เงิน 6 ส่วน)

เมื่อเรือนจำและทัณฑสถานได้ขอตั้งงบประมาณในรายการที่เป็นลักษณะสวัสดิการแก่ผู้ต้องขัง ในปีงบประมาณใดแล้ว และรายการดังกล่าวไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ เรือนจำ/ทัณฑสถาน สามารถขอรับการสนับสนุนเงินนอกงบประมาณในส่วนของการที่เป็นสวัสดิการผู้ต้องขัง เช่น พัดลม โทรทัศน์ เครื่องทำน้ำเย็น เครื่องทำน้ำร้อน เครื่องเสียง หรืออื่น ๆ ที่ไม่ขัดกับระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยการใช้จ่ายเงินผลพลอยได้ ประเภทเงินทุนพัฒนาพหุตินิสัยเพื่อการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง โดยจัดทำเป็นโครงการและระบุ “**ขอสนับสนุนเงินทุนเพื่อพัฒนาพหุตินิสัยผู้ต้องขังเพื่อเป็นสวัสดิการผู้ต้องขัง**” ซึ่งกองพัฒนาพหุตินิสัยจะวิเคราะห์ความเหมาะสมของโครงการและวงเงินงบประมาณและนำเสนอ อรท. เพื่อพิจารณาอนุมัติโครงการ หลังจากนั้น จะดำเนินการด้านงบประมาณและแจ้งเรือนจำ/ทัณฑสถาน

2.4) งบประมาณจากเงินร้านสงเคราะห์ผู้ต้องขัง กรณีเกินอำนาจเรือนจำ/ทัณฑสถาน

เรือนจำ/ทัณฑสถานสามารถจัดทำโครงการขอใช้งบประมาณจากร้านสงเคราะห์ผู้ต้องขังกรณีวงเงินของโครงการ/รายการเกินอำนาจอนุมัติของผู้อำนวยการ/ผู้บัญชาการ โดยจัดทำโครงการพร้อมรายละเอียดให้ครบถ้วน จัดส่งโครงการมายังกรมฯ โดยระบุว่า “**ขออนุมัติโครงการ.....โดยใช้งบประมาณจากร้านสงเคราะห์ผู้ต้องขัง**” ทั้งนี้ต้องไม่ขัดกับระเบียบว่าด้วยร้านสงเคราะห์ผู้ต้องขังและระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กรมฯ โดยกองพัฒนาพหุตินิสัยจะตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของโครงการและนำเสนอ อรท. เพื่อพิจารณาอนุมัติ และจัดส่งให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ดำเนินการต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมราชทัณฑ์. (๒๕๖๖). *แผนปฏิบัติการการกรมราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐*. นนทบุรี: กรมราชทัณฑ์
- กรมอนามัย. (๒๕๕๕). *คู่มือการจัดทำคำของบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖*. กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (๒๕๕๘). *เอกสารการสอนชุดวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผน หน่วยที่ ๙ - ๑๕*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สำนักกรรมการ ๑. (๒๕๕๗). *คู่มือการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ...*. กรุงเทพมหานคร: สำนักกรรมการ ๑.
- สำนักงานกิจการยุติธรรม. (๒๕๕๘). *แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๑*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกิจการยุติธรรม.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๕). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐*. ๒๕๖๕: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. เรียกใช้เมื่อ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๗ จาก https://www.nesdc.go.th/download/Plan๑๓/Doc/Plan๑๓_Final.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (๒๕๕๒). *การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (๒๕๕๖). *คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (๒๕๖๑). *ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- เสถียร คามิศักดิ์. (๒๕๕๙). *การเขียนคู่มือการปฏิบัติงาน*. สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

แบบฟอร์ม
การเขียนโครงการ

โครงการ.....

1. ชื่อโครงการ.....

2. หน่วยงาน..... ส่วน..... ฝ่าย.....

3. แหล่งงบประมาณที่ขอสนับสนุน (เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง)

1. ☐ ค่าขอตั้งงบประมาณประจำปี

2. ☐ ค่าขอระหว่างปีงบประมาณ

☐ อื่นระบุ.....

3. ☐ ค่าขอเงินนอกงบประมาณ

☐ เงินทุนฝึกวิชาชีพ 4 ส่วน

☐ สวัสดิการผู้ต้องขัง 6 ส่วน

☐ โครงการใช้บ้านสงเคราะห์ผู้ต้องขัง

4. ความสำคัญของโครงการ ลำดับที่.....ของหน่วยงาน

5. ระยะเวลาดำเนินการ เดือน/ปี ตั้งแต่.....

6. ความสอดคล้อง กับนโยบาย/แผน/แผนงาน/ยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนา/ผลิต/โครงการ ของกรมราชทัณฑ์

7. หลักการและเหตุผล

8. วัตถุประสงค์

9. เป้าหมาย (เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ)

10. พื้นที่ดำเนินการ

11. ประเภทบร่ายจ่าย

☐ งบดำเนินงาน

☐ งบลงทุน

12. วงเงินงบประมาณ

งบประมาณรวมทั้งสิ้น.....บาท (แนบรายละเอียดประมาณราคา/ราคากลาง)

13. แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม / รายการ	ช่วงระยะเวลาดำเนินการ				หมายเหตุ
	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	
1.					
2.					
3.					
4.					

13.1 วิธีดำเนินการ

☐ จ้างเหมา ☐ ใช้แรงงานผู้ต้องขัง ระบุ (☐ กันเงินหรือ ☐ ไม่กันเงินเป็นค่าแรงผู้ต้องขัง)

14. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

15. ตัวชี้ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ :
เชิงคุณภาพ :

16. ความเสี่ยงที่คาดว่าจะทำให้โครงการไม่สำเร็จ และวิธีการแก้ไข

17. รายละเอียดประกอบโครงการ (ได้แนบเอกสารประกอบโครงการดังนี้)

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)

ผู้เขียนโครงการ

ผู้ตรวจสอบ/เสนอโครงการ (หัวหน้าฝ่าย/ผอ.ส่วน)

(ลงชื่อ)
(.....)

(ลงชื่อ)
(.....)

ตำแหน่ง

ตำแหน่ง

ผู้เห็นชอบโครงการ (ผอ./ผบ.)

ผู้อนุมัติโครงการ

(ลงชื่อ)
(.....)

(ลงชื่อ)
(.....)

ตำแหน่ง

ตำแหน่ง

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ ชื่อ นามสกุล
ตำแหน่ง ส่วน ฝ่าย
เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้

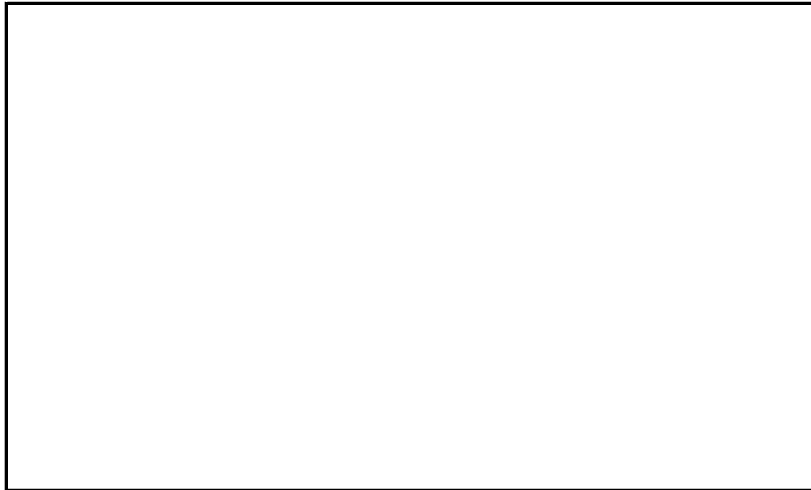
คำชี้แจงแบบฟอร์มการเขียนโครงการประกอบคำของงบประมาณ

1. ชื่อโครงการ : คือส่วนที่บอกให้ทราบว่าทำอะไร โดยทั่วไปจะประกอบด้วยสาระ 2 ส่วนคือ
ส่วนที่ 1 แสดงให้เห็น “ลักษณะวิธี”
ส่วนที่ 2 แสดงให้เห็น “สิ่งที่จะปฏิบัติ”
2. หน่วยงาน : คือหน่วยงานที่จัดทำโครงการ
3. แหล่งงบประมาณที่ขอสนับสนุน : คือเลือกแหล่งงบประมาณ ตามที่ต้องการขอรับสนับสนุน
4. ความสำคัญของโครงการลำดับที่ : คือส่วนที่บอกให้ทราบว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่มีความจำเป็นหรือมีความสำคัญอยู่ในระดับใดของหน่วยงานจากจำนวนโครงการทั้งหมด
5. ระยะเวลาดำเนินการ : คือระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินงานตั้งแต่การจัดหาจนกระทั่งสิ้นสุดโครงการ โดยอาจเป็นโครงการปีเดียวหรือเป็นโครงการผูกพันงบประมาณมากกว่า 1 ปีก็ได้
6. ความสอดคล้องกับนโยบาย/แผน/แผนงาน/ยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนา/กลยุทธ์
 - 6.1 นโยบาย คือ นโยบายของกรมราชทัณฑ์
 - 6.2 แผน แผนงาน ยุทธศาสตร์ แนวทางการพัฒนา กลยุทธ์ คือรายละเอียดในแผนปฏิบัติราชการกรมราชทัณฑ์
7. หลักการและเหตุผล : คือส่วนที่บอกให้ทราบถึงเหตุผลความจำเป็นต้องจัดให้มีโครงการนี้ขึ้น ควรเรียบเรียงให้มีเนื้อหาครบ 3 ประเด็น คือ หลักการ/ทฤษฎี/นโยบาย/ที่มา สภาพปัญหาปัจจุบันโดยมีข้อมูลประกอบและความต้องการในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาดังกล่าว
8. วัตถุประสงค์ : คือส่วนที่จะต้องระบุให้ชัดเจนว่าจะทำอะไร หรือเมื่อดำเนินการตามโครงการนี้แล้วจะเกิดอะไรขึ้นบ้าง หรือผลงานที่ต้องการเมื่อโครงการนี้สิ้นสุดหรือแล้วเสร็จ (เพื่อแก้ไขปัญหา หรือเพื่อตอบสนองความต้องการด้านใด)
9. เป้าหมาย : คือส่วนที่บอกให้ทราบถึงผลงานขั้นสุดท้ายหรือสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นภายในช่วงเวลาที่กำหนดในระหว่างดำเนินโครงการในแง่จำนวนหรือภาพของความสำเร็จในช่วงระยะเวลาหนึ่ง
10. พื้นที่ดำเนินการ : คือตำแหน่งสถานที่ พื้นที่ หรือจุดที่มีการดำเนินโครงการ
11. ประเภทย่อย : คือให้เลือกประเภทงบประมาณที่ใช้ ในโครงการตามลักษณะของการใช้งบประมาณ
12. วงเงินงบประมาณ : คือระบุวงเงินรวมทั้งหมดของโครงการ
13. แผนการดำเนินงาน : คือส่วนที่บอกให้ทราบถึงขั้นตอนการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม ระยะเวลา ที่ดำเนินการในแต่ละขั้นตอน และระบุวิธีการดำเนินโครงการ
14. ผลที่คาดว่าจะได้รับ : ระบุถึงผลต่อเนื่องหรือผลกระทบที่จะได้หลังจากโครงการสิ้นสุด
15. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ
 - เชิงปริมาณ : คือจำนวนผลงาน หรือผลผลิตที่ได้จากการใช้งบประมาณที่ได้รับจัดสรรสามารถวัดได้
 - เชิงคุณภาพ : คุณภาพของสิ่งของหรือบริการที่หน่วยงานผลิต เช่น ความถูกต้อง ความพึงพอใจ ความสมบูรณ์ ความสามารถเข้าถึงบริการ ลดความเสี่ยง เป็นต้น
16. ความเสี่ยงที่คาดว่าจะทำให้โครงการไม่สำเร็จ และวิธีการแก้ไข : ระบุความเสี่ยง และวิธีแก้ไขความเสี่ยงนั้น
17. รายละเอียดประกอบโครงการ : คือให้ระบุเอกสารประกอบที่แนบมากับโครงการเพิ่มเติมทั้งหมด (สำคัญมาก)

แบบฟอร์ม
เอกสารประกอบโครงการ

ภาพถ่ายประกอบโครงการ/รายการ.....

หน่วยงาน.....

บรรยายภาพที่ 1.....

บรรยายภาพที่ 2.....

ภาพถ่ายทางอากาศผังบริเวณ

สรุปผลการประมาณราคาค่าก่อสร้าง

แบบ ปร.6

ประเภทงานอาคาร :

เจ้าของอาคาร :

สถานที่ก่อสร้าง :

ประมาณราคาตามแบบ ปร.1 ปร.2 ปร.3 ปร.4 และ ปร.5 ที่แนบ มีจำนวน ชุด

ประมาณราคาเมื่อวันที่

คณะกรรมการกำหนดราคากลาง พิจารณาราคากลางโดยอ้างอิงราคาวัสดุสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ของจังหวัด

และคิดปริมาณงานและราคาที่ได้มาจาก 1. การคำนวณตามหลักเกณฑ์ ที่คณะกรรมการราคากลางกำหนด

2. ฐานข้อมูลราคาอ้างอิงของกรมบัญชีกลาง 3. ราคามาตรฐานของสำนักงบประมาณหรือหน่วยงานอื่น 4. สืบราคาจากท้องตลาด

ลำดับที่	รายการ	ค่าก่อสร้าง	หมายเหตุ
1	หมวดงานก่อสร้างปรับปรุงอาคาร	-	
2	หมวดงานครุภัณฑ์	-	
		-	
		-	
สรุป	รวมค่าก่อสร้างเป็นเงินทั้งสิ้น	-	
	คิดเป็นเงินประมาณ	-	
	ตัวอักษร (ศูนย์บาทถ้วน)		
ขนาดหรือเนื้อที่อาคาร		ตรม.	
เฉลี่ยราคาประมาณ		บาท/ม.	

ลงชื่อ..... ผู้เห็นชอบ/อนุมัติ

ลงชื่อ..... ผู้ตรวจสอบ

ลงชื่อ..... ผู้ประมาณราคา

สรุปผลการประมาณราคาก่อสร้าง

แบบ ปร.5 (ก)

ประเภทงานอาคาร :

เจ้าของอาคาร :

สถานที่ก่อสร้าง :

ประมาณราคาตามแบบ ปร. 4 (งานก่อสร้าง)

จำนวน แผ่น

ประมาณราคาเมื่อวันที่

คณะกรรมการกำหนดราคากลาง พิจารณาราคากลางโดยอ้างอิงราคาวัสดุสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ของจังหวัด

และคิดปริมาณงานและราคาที่ได้มาจาก 1. การคำนวณตามหลักเกณฑ์ ที่คณะกรรมการราคากลางกำหนด

2. ฐานข้อมูลราคาอ้างอิงของกรมบัญชีกลาง 3. ราคามาตรฐานของสำนักงบประมาณหรือหน่วยงานอื่น 4. สืบราคาจากท้องตลาด

ลำดับที่	รายการ	ค่างานต้นทุน รวมเป็นเงิน (บาท)	FACTOR F	ค่าก่อสร้าง รวมเป็นเงิน (บาท)	หมายเหตุ
1	หมวดงานก่อสร้าง	-		-	
				-	
	เงื่อนไข			-	
	เงินล่วงหน้าจ่าย 0 %			-	
	เงินประกันผลงานหัก 0 %			-	
	ดอกเบี้ยเงินกู้ 5 %			-	
	ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7 %			-	
	ค่าแรงงานผู้ต้องขัง 10 % ของราคารวมวัสดุ				
				-	
สรุป	รวมค่าก่อสร้างเป็นเงินทั้งสิ้น			-	
	คิดเป็นเงินประมาณ			-	
	ตัวอักษร (ศูนย์บาทถ้วน)				

ขนาดหรือเนื้อที่อาคาร ตร.ม.

เฉลี่ยราคาประมาณ บาท/ม.

ลงชื่อ..... ผู้เห็นชอบ/อนุมัติ

ลงชื่อ..... ผู้ตรวจสอบ

ลงชื่อ..... ผู้ประมาณราคา

สรุปผลการประมาณราคาค่าครุภัณฑ์

แบบ ปร.5 ข (ครุภัณฑ์)

ประเภทงานอาคาร

เจ้าของอาคาร กรมราชทัณฑ์

สถานที่ก่อสร้าง

ประมาณราคาตามแบบ ปร. 4 (งานครุภัณฑ์)

จำนวน แผ่น

ประมาณราคาเมื่อวันที่

คณะกรรมการกำหนดราคากลาง พิจารณาราคากลางโดยอ้างอิงราคาวัสดุสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ของจังหวัด

และคิดปริมาณงานและราคาที่ได้มาจาก 1. การคำนวณตามหลักเกณฑ์ ที่คณะกรรมการราคากลางกำหนด

2. ฐานข้อมูลราคาอ้างอิงของกรมบัญชีกลาง 3. ราคามาตรฐานของสำนักงานประมาณหรือหน่วยงานอื่น 4. สืบราคาจากท้องตลาด

ลำดับที่	รายการ	ค่างานต้นทุน รวมเป็นเงิน (บาท)	ภาษีมูลค่าเพิ่ม	ค่าก่อสร้าง รวมเป็นเงิน (บาท)	หมายเหตุ
1	หมวดงานครุภัณฑ์		0.0700	-	
				-	
				-	
				-	
				-	
				-	
				-	
				-	
				-	
	ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7 %			-	
สรุป	รวมค่าก่อสร้างเป็นเงินทั้งสิ้น			-	
	คิดเป็นเงินประมาณ			-	
	ตัวอักษร (ศูนย์บาทถ้วน)				
ขนาดหรือเนื้อที่อาคาร		ตร.ม.			
เฉลี่ยราคาประมาณ		บาท/ม.			

ลงชื่อ..... ผู้เห็นชอบ/อนุมัติ

ลงชื่อ..... ผู้ตรวจสอบ

ลงชื่อ..... ผู้ประมาณราคา

ประเภทงาน : ใช้สำหรับรวมปริมาณงานแต่ละประเภท								แบบ ปร.4 แผ่นที่ /	
สถานที่ก่อสร้าง/ปรับปรุง :				แบบเลขที่ -		รายการ			
ประมาณราคาโดย									
เมื่อวันที่									
ลำดับ	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรง		ค่าวัสดุและค่าแรง	หมายเหตุ
				หน่วยละ	รวม	หน่วยละ	รวม		
	รวมราคา		-	-					

แบบประมาณราคา

โครงการ/รายการ.....

หน่วยงาน ..เรือนจำ/ทัณฑสถาน.....

เขต.....

ประมาณราคาโดย ส่วน/ฝ่าย/งาน เมื่อวันที่

ที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	หน่วยละ	รวมราคา	หมายเหตุ
	(แบบฟอร์มกรณี จัดซื้อวัสดุ มาก่อสร้าง ปรับปรุง หรือซ่อมแซมเอง โดยใช้หรือไม่ใช้แรงงานผู้ต้องขัง)				-	
					-	
					-	
					-	
					-	
					-	
					-	
					-	
					-	
					-	
					-	
					-	
					-	
					-	
					-	
					-	
					-	
	รวมค่าวัสดุ				-	
	ค่าแรงงานผู้ต้องขัง 10 % ของค่าวัสดุ (กรณีจะกันเงินค่าแรงให้ ผตข.)				0	
	รวมค่าวัสดุและค่าแรง				-	
	รวมวงเงินพิเศษเป็นหลักจ่าย					

()

* แนบใบเสนอราคา 3 ราย*

ลงชื่อ

ผู้ประมาณราคา

(.....)

ตำแหน่ง.....

ใบเสนอราคา

รายการ/โครงการ.....

เสนอหน่วยงาน ..เรือนจำ/ทัณฑสถาน.....โทร.....โทรสาร.....

เสนอราคาโดย ร้าน/บริษัท.....

ที่อยู่.....

ที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	หน่วยละ	รวมราคา	ยี่ห้อ/รุ่น/หมายเหตุ
(ใช้แบบฟอร์มกรณีหน่วยงานทำรายการให้ร้านเสนอราคาแล้วลงนามพร้อมประทับตราร้าน)						
	รวมวงเงิน				-	

()

ประทับตราร้าน/บริษัท

ลงชื่อ

ผู้เสนอราคา

(.....)

...../...../.....

บทความ

“เขียนโครงการอย่างไรให้ได้งบประมาณ”

เขียนโครงการอย่างไรให้ได้รับงบประมาณ

พลศักดิ์ บุญเกิด

นักทฤษฎีวิทยา กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมราชทัณฑ์

การเขียนโครงการเป็นสิ่งสำคัญลำดับแรก ที่จะแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนมีความคิดหรือจัดลำดับความคิดอย่างไรในการนำเสนอให้ผู้บริหารอ่านแล้วพิจารณาอนุมัติโครงการ กล่าวคือทุกคนอ่านแล้วมีความเข้าใจในทุกขั้นตอนของการดำเนินงานโครงการที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เห็นความเป็นไปได้ของโครงการ มีเหตุและผลที่สอดคล้องกันและที่สำคัญไม่มีประเด็นสงสัยในตัวโครงการ ผู้เกี่ยวข้องสามารถวิเคราะห์และให้ความเห็นสนับสนุนการพิจารณาอนุมัติโครงการได้ ต้องทำให้มีความชัดเจนในทุกขั้นตอนของโครงการ ซึ่งเมื่อนำโครงการไปปฏิบัติแล้วจะเกิดปัญหาน้อยที่สุด ถึงแม้ว่าจะมีบุคคลอื่นมาดำเนินงานแทนก็สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการได้เช่นกัน ทั้งนี้การเขียนโครงการที่ดีนั้นผู้รับผิดชอบควรศึกษาในประเด็นสำคัญต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการเขียนโครงการ

การเขียนโครงการมีความยุ่งยากเช่นเดียวกับการปฏิบัติงานอย่างอื่น ซึ่งความยุ่งยากดังกล่าวบางครั้งสามารถแก้ไขได้ง่าย แต่บางกรณีแก้ไขได้ยากมาก หรืออาจจะสร้างปัญหาจนไม่สามารถแก้ไขได้เลย ถ้าเป็นเช่นนั้น การปฏิบัติงานคงไม่สามารถที่จะเป็นไปได้ หรือหากปฏิบัติงานได้ ผลงานที่เกิดขึ้นย่อมขาดคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างแน่นอน โครงการที่ดีนั้นย่อมหมายถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของหน่วยงานจากประสบการณ์ที่ผู้เขียนได้เขียน อ่าน และวิเคราะห์โครงการเพื่อเสนอพิจารณาอนุมัติมาพอสมควรพบว่าปัญหาส่วนใหญ่ของแต่ละโครงการเมื่อเขียนขึ้นมาแล้วมีรายละเอียดไม่ชัดเจน วิเคราะห์แล้วเห็นว่าไม่สมเหตุสมผล นำไปปฏิบัติไม่ได้ หรือไม่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน ทำให้ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในที่สุด ทั้งที่จริงแล้วบางครั้งเป็นโครงการที่สำคัญของหน่วยงาน ซึ่งพอจะสรุปสาเหตุต่าง ๆ ได้ดังนี้

1) หน่วยงานขาดผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่แท้จริงในการเขียนโครงการ กล่าวคือ มีจำนวนโครงการ ไม่น้อยที่เกิดจากการมอบหมายให้ผู้ที่ไม่มีความรู้ หรือมีประสบการณ์น้อยเป็นผู้จัดทำหรือเป็นผู้เขียนโครงการจึงขาดข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง ขาดความสอดคล้อง หรือขาดข้อมูลประกอบที่จะต้องใช้พิจารณา ทำให้ยากที่จะสร้างความเข้าใจแก่ผู้นำไปปฏิบัติ หรือผู้พิจารณาสนับสนุนงบประมาณ ฉะนั้นจึงถือได้ว่าเป็นปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งของการเขียนโครงการ

2) การเขียนโครงการมีเวลาน้อยหรือมีเวลาจำกัด กล่าวคือ ผู้ที่รับผิดชอบเขียนโครงการอย่างรีบด่วน จึงไม่ได้ศึกษาข้อมูลอย่างละเอียดรอบด้าน ข้อมูลที่ได้บางส่วนยังขาดการวิเคราะห์ที่ดี ดังนั้นเมื่อเขียนโครงการขึ้นมาแล้วจึงขาดความชัดเจนของข้อมูล ทำให้เป็นปัญหายากในการนำเอาโครงการไปปฏิบัติภายหลังจากที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ

3) โครงการมีวัตถุประสงค์ไม่ชัดเจน ทำให้ไม่ทราบว่าจะทำอะไร ยากต่อการตรวจสอบ การควบคุม และติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่งวัตถุประสงค์ที่ไม่ชัดเจนมีผลต่อการประเมินโครงการ เพราะการประเมินผลหรือ

4) ผู้พิจารณาสนับสนุนงบประมาณไม่สามารถเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงกับผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการได้

5) เนื่องจากโครงการเป็นเรื่องของอนาคตที่อาจมีความไม่แน่นอนเกิดขึ้น อันเป็นผลมาจากตัวแปรต่าง ๆ ที่ผู้เขียนโครงการไม่สามารถควบคุมได้ทั้งหมด เช่น ภัยธรรมชาติ และอื่น ๆ ซึ่งเป็นภัยที่ไม่สามารถจะคาดคะเนได้ หรือเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดคิดไว้ก่อน เช่น การก่อเหตุจลาจล การปฏิวัติรัฐประหาร การเปลี่ยนนโยบาย และอื่น ๆ สิ่งดังกล่าวล้วนเป็นเงื่อนไขภายนอกโครงการทั้งสิ้น เมื่อเกิดขึ้นแล้วย่อมสร้างปัญหาให้กับโครงการที่ได้กำหนดไว้อย่างมาก กล่าวได้ว่าเงื่อนไขที่นอกเหนือการควบคุมเป็นปัญหาสำคัญของโครงการเช่นกัน

นอกจากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น อำนาจของผู้บริหารหน่วยงาน การจัดลำดับความสำคัญของโครงการทั้งหมดในภาพรวม การไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องและการขาดงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุนอย่างเหมาะสมเพียงพอ เป็นปัญหาสำคัญของโครงการเช่นเดียวกัน ทั้งนี้โครงการแม้จะเขียนขึ้นอย่างถูกต้องมีเหตุมีผลเป็นอย่างมาก หากผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ ย่อมเป็นโครงการที่ไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้ หรือเป็นโครงการที่เขียนขึ้นในแผ่นกระดาษเท่านั้น

2. การวิเคราะห์และพิจารณาโครงการ

การวิเคราะห์โครงการเป็นขั้นตอนที่สำคัญ เพราะหากโครงการไม่ได้รับการพิจารณาหรือวิเคราะห์อย่างดีแล้ว ย่อมก่อให้เกิดปัญหาในการเขียนและการบริหารโครงการอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การวิเคราะห์โครงการหมายถึง กระบวนการในการศึกษาขั้นตอนภายในโครงการอย่างละเอียด ทั้งนี้เพื่อให้ได้โครงการที่สามารถดำเนินการได้ และเป็นประโยชน์ต่อแผนงานของหน่วยงานอย่างแท้จริง

2.1 การวิเคราะห์โครงการโดยองค์ประกอบ

การวิเคราะห์โครงการจะต้องวิเคราะห์ทุกส่วนของโครงการ ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ

1) การวิเคราะห์องค์ประกอบภายนอกโครงการ

องค์ประกอบภายนอกโครงการหมายถึง สภาพแวดล้อม ที่ซึ่งจะมีผลกระทบต่อโครงการทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ทางการเมือง ทางสังคม รวมไปถึงสภาพดินฟ้าอากาศ ในขณะที่จะต้องดำเนินงานโครงการนั้นด้วย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมดังกล่าวเป็นสิ่งที่ยาก แต่ก็ก็เป็นสิ่งที่ผู้วิเคราะห์และเขียนโครงการจะต้องทำ และจะต้องกระทำด้วยความรอบคอบเป็นอย่างมาก เพราะองค์ประกอบชนิดนี้มีอิทธิพลเหนือความสามารถที่ผู้บริหารโครงการจะแก้ไขได้ หากมีผลกระทบอย่างรุนแรงอาจทำให้โครงการถูกระงับหรือยกเลิกโดยกะทันหัน หรือโครงการไม่สามารถบรรลุถึงเป้าหมายที่ต้องการได้

2) การวิเคราะห์องค์ประกอบภายในโครงการ

เป็นการวิเคราะห์ส่วนประกอบของตัวโครงการซึ่งจะพิจารณาได้จาก 3 ลักษณะหลักของโครงการคือ

2.1) ความสอดคล้องสมบูรณ์ของโครงการ พิจารณาจากส่วนประกอบของโครงการในเรื่อง

- การเชื่อมโยงและสอดคล้องกับนโยบาย แผน แผนงาน ยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ ราชการกรมราชทัณฑ์ แผนพัฒนาจังหวัด หรือแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด เป็นต้น

- วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

- วิธีการดำเนินงาน

- ค่าใช้จ่าย

2.2) ความเหมาะสมและประโยชน์ของโครงการ พิจารณาจากส่วนประกอบของโครงการในเรื่อง

- เหตุผลความจำเป็น
- ระยะเวลาการดำเนินงาน
- ความสมประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม
- ความสอดคล้องระหว่างรายจ่ายกับผลตอบแทน

2.3) ความเป็นไปได้ของโครงการ พิจารณาจากส่วนประกอบของโครงการในเรื่อง

- ความเป็นไปได้ทางเศรษฐกิจ
- ฐานะทางการเงินของโครงการ
- ความสามารถของผู้ดำเนินงานและหน่วยงาน
- ความพร้อมทางด้านเทคนิคและทางวิศวกรรม
- ข้อจำกัดต่าง ๆ

ในข้อจำกัดของโครงการหนึ่ง ๆ ผู้เขียนโครงการจะต้องตอบคำถาม 6 ประการ ดังนี้

What (จะทำอะไร) : จะต้องวิเคราะห์ว่าโครงการนั้นมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายชัดเจนหรือไม่ วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับนโยบาย แผน แผนงาน หรือแผนยุทธศาสตร์ มากน้อยเพียงใด

Why (จะทำไม) : จะต้องวิเคราะห์ว่าโครงการนั้นมีเหตุผลอย่างไรที่จะต้องทำ มีความจำเป็นอย่างไรจึงต้องทำโครงการนี้

When (จะเมื่อใด) : จะต้องวิเคราะห์ว่าโครงการนั้นจะเริ่มดำเนินการและสิ้นสุดแล้วเสร็จเมื่อใด ระยะเวลาและช่วงการดำเนินการเหมาะสมหรือไม่

Where (จะทำที่ไหน) : จะต้องวิเคราะห์ว่าสถานที่ของการปฏิบัติงานโครงการอยู่ที่ใด เป็นแหล่งหรือสถานที่ที่เหมาะสมหรือไม่

Who, Whom (ใครทำและทำเพื่อใคร) : จะต้องวิเคราะห์ว่าใครเป็นผู้ทำโครงการนั้น เป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติและความเหมาะสมหรือไม่ และผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากโครงการเป็นผู้ที่เหมาะสมหรือไม่ เป็นคนส่วนใหญ่หรือน้อย เป็นต้น

How (ทำอย่างไร) : จะต้องวิเคราะห์วิธีการดำเนินงานหรือบริหารโครงการอย่างไร จึงจะบรรลุเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

การวิเคราะห์แต่ละองค์ประกอบของโครงการจะต้องดำเนินการอย่างละเอียดรอบคอบ และจะต้องทำให้แต่ละองค์ประกอบ มีจุดเด่นที่เห็นโดยชัดแจ้ง ทั้งนี้เพื่อให้โครงการที่กำหนดขึ้นง่ายต่อการพิจารณา และมีเหตุผลควรแก่การอนุมัติดำเนินการ กล่าวคือ

- วัตถุประสงค์ต้องเฉพาะเจาะจงและชัดเจน
- โครงการต้องมีคุณค่าและให้ประโยชน์ต่อองค์กรโดยรวม
- ระยะเวลาการดำเนินงานมีความเหมาะสมเพียงพอ
- มีผู้ที่มีความรู้ความสามารถดำเนินการและผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นตรงกับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการอย่างแท้จริง
- มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย

หากผู้วิเคราะห์หรือผู้เขียนโครงการของหน่วยงานใดสามารถวิเคราะห์คำถามทั้ง ๖ ประการอย่างละเอียดและได้คำตอบทุกคำถามด้วยความพึงพอใจ ย่อมถือได้ว่าโครงการนั้นควรได้รับการพิจารณาว่าเป็นโครงการที่สามารถดำเนินการได้ หรือเป็นโครงการที่ควรสนับสนุนงบประมาณ

2.2 การจัดลำดับความสำคัญของโครงการ

ปัญหาอย่างอีกหนึ่งของหน่วยงาน คือ การตัดสินใจที่จะกระทำสิ่งใดก่อนหรือหลัง เพื่อให้ภารกิจของงานบรรลุถึงเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ เพราะภารกิจหนึ่ง ๆ อาจต้องประกอบด้วยโครงการหลาย ๆ โครงการ ซึ่งแต่ละโครงการที่กำหนดขึ้นบางโครงการมีความสำคัญที่จะต้องดำเนินการก่อน บางโครงการแม้มีความสำคัญ แต่อาจดำเนินการได้ในภายหลัง และการที่ผู้บริหารจะเลือกทำโครงการใดโครงการหนึ่งก่อนหลังเป็นความสนใจ ในการตัดสินใจของผู้บริหารอยู่ไม่น้อย เพราะมีข้อจำกัดหลายสิ่งหลายอย่าง เช่น อัตราค่าจ้างงบประมาณ เวลาและทรัพยากรในรูปแบบอื่น ๆ

อย่างไรก็ตามมีหลักเกณฑ์หลายประการที่ผู้บริหารจะต้องคำนึงถึงและยึดถือเพื่อคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญโครงการที่จะต้องทำ หรือเป็นหลักเกณฑ์ที่จะขอให้พิจารณาสนับสนุนงบประมาณ ซึ่งมีดังต่อไปนี้

1) **หลักการตอบสนองนโยบาย** หรือหลักการเสริมสร้างคุณค่า หมายถึง โครงการที่ได้รับการเลือกจะต้องเป็นโครงการที่เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล กระทรวงหรือของกรมราชทัณฑ์อย่างแท้จริง โครงการใดที่สามารถให้ประโยชน์ต่อนโยบายของสังคม หรือของหน่วยงานมากที่สุด โครงการนั้นควรได้รับการพิจารณาดำเนินการก่อน หรือเป็นโครงการที่จัดลำดับไว้ต้น ๆ เพื่อการปฏิบัติงาน

2) **หลักการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์** (Cost-benefit Analysis) หมายความว่า โครงการใดที่มีต้นทุนในการดำเนินงาน (Cost) ต่ำกว่าผลประโยชน์ (Benefit) ที่คาดว่าจะได้รับ กล่าวคือ โครงการใดที่ให้ผลประโยชน์มากที่สุดโครงการนั้นควรได้รับการพิจารณาไว้เป็นลำดับต้นๆ

3) **หลักการวิเคราะห์ประสิทธิภาพ** (Cost-effectiveness Analysis) หมายความว่า โครงการใดที่แม้จะต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงแต่ให้ผลงานที่มีประสิทธิภาพสูงหรือทำให้โครงการนั้นบรรลุถึงวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ หรือถ้าทั้งเสียค่าใช้จ่ายต่ำแต่ให้ประสิทธิภาพสูง โครงการนั้นควรได้รับการพิจารณาก่อน

4) **หลักการพิจารณาผลผลิต** (Marginal Productivity Approach) เป็นเกณฑ์ที่พิจารณาโครงการคาดการณ์จากผลผลิตของโครงการแต่ละโครงการแล้วเปรียบเทียบผลผลิตแต่ละโครงการเหล่านั้นโครงการใดให้ผลผลิตสูงสุด โครงการนั้นจะได้รับการพิจารณาดำเนินการก่อน หรือเป็นโครงการที่มีความสำคัญลำดับต้นๆ

5) **หลักการวิเคราะห์การนำผลที่ได้ไปใช้** (Cost-utility Analysis) คือ โครงการใดที่มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สังคม ประชาชน หรือหน่วยงานโดยส่วนรวม โครงการนั้นควรเป็นโครงการที่สำคัญในระดับสูง

เกณฑ์ในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่ละเกณฑ์มีทั้งข้อดีและข้อจำกัดอยู่ ฉะนั้นการที่จะใช้เกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งเป็นหลักตายตัวในการวิเคราะห์ เพื่อจัดลำดับความสำคัญของโครงการอาจทำได้แต่ไม่ได้ผลในทางปฏิบัติ ดังนั้นการจัดลำดับโครงการอาจต้องใช้หลายเกณฑ์ผสมผสานกันไป และจำเป็นต้องมีบุคคลหลายฝ่ายให้ความเห็นด้วย จึงจะทำให้การจัดลำดับความสำคัญโครงการมีความแน่นอนในเชิงปฏิบัติได้จริง

2.3 ลักษณะของโครงการที่ดี

โครงการที่ดี หมายถึง ประสิทธิภาพของการดำเนินงานและผลตอบแทนที่หน่วยงานจะได้รับอย่างคุ้มค่า อันจะนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าของหน่วยงานในที่สุด ดังนั้นโครงการที่ดีควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

- 1) สามารถแก้ปัญหาของหน่วยงานได้
- 2) มีรายละเอียด วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจนสามารถดำเนินงานได้ หรือมีความเป็นไปได้สูง
- 3) รายละเอียดของโครงการต้องเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน กล่าวคือวัตถุประสงค์ต้องสอดคล้องกับปัญหาหรือหลักการและเหตุผล วิธีการดำเนินงานต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป็นต้น
- 4) สามารถตอบสนองความต้องการของบุคลากรส่วนใหญ่ และนโยบายของกรมราชทัณฑ์
- 5) รายละเอียดของโครงการย่อมต้องสามารถเข้าใจง่าย และสามารถดำเนินตามโครงการได้
- 6) เป็นโครงการที่สามารถนำไปปฏิบัติได้สอดคล้องกับแผนงานหลักของหน่วยงาน และสามารถติดตามประเมินผลได้
- 7) โครงการต้องกำหนดขึ้นจากข้อมูลที่มีความเป็นจริงและเป็นข้อมูลที่ได้รับการวิเคราะห์อย่างรอบคอบแล้ว
- 8) โครงการต้องระบุการใช้ทรัพยากรและงบประมาณอย่างเหมาะสม
- 9) โครงการจะต้องมีระยะเวลาในการดำเนินงาน กล่าวคือจะต้องระบุถึงวันเวลาที่เริ่มต้นและวันเวลาที่แล้วเสร็จที่แน่ชัด

3. การเริ่มเขียนโครงการ

การปฏิบัติงานทุกชนิด ย่อมผ่านการคิดด้วยเหตุผลและมีแนวทางในการดำเนินงาน โดยบุคคลหรือหน่วยงานที่มีความประสงค์จะกระทำหรือปฏิบัติงานใดๆ ความคิดที่ถ่ายทอดออกมาโดยการเขียนก่อนลงมือปฏิบัติงานจริงนั้น สิ่งที่เขียนขึ้นเรียกว่า “โครงการ” ซึ่งการเขียนโครงการดังกล่าวแต่ละหน่วยงานอาจจะมีรูปแบบที่แตกต่างกันไปตามลักษณะหรือประเภทของโครงการ แต่ก็ยังคงมีกรอบหัวข้อต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 1) ชื่อโครงการ
- 2) ผู้รับผิดชอบโครงการ
- 3) หลักการและเหตุผล
- 4) วัตถุประสงค์
- 5) เป้าหมาย
- 6) วิธีดำเนินการ
- 7) ระยะเวลาในการดำเนินการ
- 8) งบประมาณและทรัพยากรที่ต้องใช้
- 9) การประเมินโครงการ
- 10) ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

คำอธิบาย

1) ชื่อโครงการ

ชื่อโครงการจะต้องมีความชัดเจน เหมาะสม เฉพาะเจาะจงเป็นที่เข้าใจง่าย แก่ผู้ที่นำโครงการไปใช้หรือผู้ที่พิจารณาให้การสนับสนุนโครงการ ซึ่งชื่อโครงการจะบอกให้ทราบว่าทำอะไร สิ่งใด ทำอะไร หรือต้องให้รู้ว่าจะดำเนินงานเรื่องอะไรกับใครและสถานที่ใด โดยปกติชื่อโครงการจะแสดงหรือบอกชัดเจนในลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติและแสดงลักษณะเฉพาะของโครงการ เช่น ก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม จัดหา จัดซื้อ รมรงค์ป้องกันเพิ่มประสิทธิภาพ เป็นต้น

2) ผู้รับผิดชอบโครงการ

ผู้รับผิดชอบโครงการ เป็นการระบุเพื่อให้ทราบว่า หน่วยงานใด หรือบุคคลใด หรือกลุ่มบุคคลใด เป็นผู้รับผิดชอบโครงการเสนอและดำเนินงานโครงการ เพื่อให้ผู้พิจารณาสามารถตรวจสอบได้อย่างแน่ชัดว่า

- โครงการที่จะทำขึ้นเป็นงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ และเป็นภารกิจของหน่วยงานอย่างแท้จริงหรือไม่
- ผู้รับผิดชอบโครงการมีประสบการณ์และคุณสมบัติที่เหมาะสมและน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด

3) หลักการและเหตุผล

หลักการและเหตุผลเป็นส่วนที่แสดงถึง ปัญหาความจำเป็นหรือความเป็นไปได้ที่จะต้องมีการ โดยจะต้องระบุถึงที่มา ปัญหา เหตุผลและข้อมูลสนับสนุนให้ปรากฏโดยชัดเจน นอกจากนั้นอาจต้องแสดงให้เห็นว่าโครงการที่เขียนขึ้นนี้สอดคล้องกับแผนหรือนโยบายขององค์กรหรือหน่วยงาน และเป็นการเตรียมการไปสู่สภาพที่ต้องการในอนาคตของหน่วยงาน

4) วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์เป็นข้อความที่แสดงของความต้องการที่กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้ปรากฏขึ้น เป็นข้อความที่ชัดเจนไม่คลุมเครือและสามารถประเมินผลและวัดผลได้ โครงการอาจมีวัตถุประสงค์มากกว่า 1 ข้อก็ได้ การเขียนวัตถุประสงค์ควรจะต้องคำนึงถึงลักษณะที่ดี 5 ประการ (SMART) ดังนี้

S = Sensible (เป็นไปได้)	: มีความเป็นไปได้ในการดำเนินงานโครงการ
M = Measurable (วัดได้)	: สามารถวัดและประเมินผลได้
A = Attainable (ระบุสิ่งที่ต้องการ)	: ระบุสิ่งที่ต้องการดำเนินงานอย่างชัดเจนและเฉพาะเจาะจงมากที่สุด
R = Reasonable (เป็นเหตุเป็นผล)	: มีความเป็นเหตุเป็นผลในการปฏิบัติงาน
T = Time (เวลา)	: มีขอบเขตของเวลาที่แน่นอนในการปฏิบัติงาน

5) เป้าหมาย

เป้าหมายเป็นการแสดงถึงความต้องการหรือทิศทางในการปฏิบัติงานที่ระบุทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพและผลสัมฤทธิ์

6) วิธีดำเนินการ

วิธีการดำเนินการ เป็นงานหรือภารกิจซึ่งจะต้องปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ วิธีการดำเนินงานมักจำแนกเป็นกิจกรรมย่อย ๆ โดยจะแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการว่า มีกิจกรรมใดที่จะต้องทำเมื่อใด ผู้ใดรับผิดชอบ และจะอย่างไร โดยปกติวิธีการดำเนินงานจะมีปฏิทินปฏิบัติงานหรือเขียนในลักษณะ Gant Chart โดยอาจจะระบุเป็น วัน สัปดาห์ เดือน ไตรมาส หรือปี เป็นต้น

7) ระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ

ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ เป็นการระบุระยะเวลา ตั้งแต่เริ่มต้นโครงการจนกระทั่งถึงเวลาเสร็จสิ้นโครงการว่าใช้เวลาทั้งหมดเท่าใด

8) งบประมาณและทรัพยากรที่ต้องใช้

งบประมาณและทรัพยากรที่ต้องใช้ เป็นการระบุถึงแหล่งที่มาของงบประมาณ จำนวนเงินค่าใช้จ่ายรายการต่าง ๆ ในงบประมาณหมวดงบดำเนินงาน เช่น ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค และในหมวดงบลงทุน เช่น ค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง หรือหมวดอื่น ๆ ตลอดจนระบุจำนวนบุคคลและทรัพยากรปัจจัยอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในโครงการหนึ่งๆ

การกำหนดงบประมาณและทรัพยากรในการดำเนินงานโครงการ จะต้องคำนึงถึงหลักสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

- **ความประหยัด (Economy)** การเสนองบประมาณโครงการจะต้องเป็นไปโดยมีความประหยัด กล่าวคือ ใช้ทุนหรือทรัพยากรตามสมควร แต่ผลการดำเนินงานต้องมีคุณภาพ

- **ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency)** โครงการต้องมีคุณค่าเป็นที่ยอมรับ และทุกคนมีความพึงพอใจในผลงานที่เกิดขึ้น

- **ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness)** โครงการจะต้องดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

- **ความยุติธรรม (Equity)** การจัดสรรทรัพยากรทุกชนิด หรือการใช้จ่ายทรัพยากรจะต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เพื่อให้ทุกฝ่ายปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง คล่องตัว และมีประสิทธิภาพสูงสุด

การระบุดอกเงินและทรัพยากรอื่น ๆ ต้องแจ้งรายละเอียดให้ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้การพิจารณาสนับสนุนและอนุมัติโครงการเป็นไปโดยง่าย

9) การประเมินผลโครงการ

การประเมินผลโครงการ จะแสดงถึงการติดตาม การควบคุม การกำกับและการประเมินผลโครงการโดยจะแสดงให้เห็นว่าโครงการที่ได้รับการอนุมัติสนับสนุนแล้ว จะมีวิธีการในการควบคุมอย่างไร เพื่อให้โครงการบรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพอาจจะเรียกใช้ตอนนี้ว่า “การบริหารโครงการ”

การประเมินผลโครงการจะต้องระบุบุคคลหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการ และจะต้องระบุวิธีหรือเครื่องมือที่ใช้ประเมินไว้ด้วย การประเมินจะบอกระยะเวลาในการประเมินด้วย เช่น ประเมินก่อนการดำเนินการ ขณะดำเนินการ หรือหลังการดำเนินการ หรือระบุว่าประเมินทุกระยะ 3 เดือน เป็นต้น

10) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จะแสดงถึงผลประโยชน์ที่พึงจะได้ จากความสำเร็จของโครงการเมื่อโครงการได้สิ้นสุดลง ซึ่งจะหมายถึงผลกระทบในทางที่ดีที่คาดว่าจะเกิดได้โดยตรงและโดยอ้อม นอกจากนี้จะระบุไว้ชัดเจนว่าใครจะได้รับผลประโยชน์และผลกระทบนั้นในลักษณะอย่างไร ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

นอกจากส่วนประกอบทั้ง 10 รายการ การเขียนโครงการแบบนี้อาจมีองค์ประกอบอื่น เช่น

- 1) หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน หมายถึง หน่วยงานที่ให้ความร่วมมือประสานงาน เพื่อให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2) ข้อเสนอแนะ หมายถึง คำแนะนำของผู้รับผิดชอบโครงการที่อาจเห็นและทราบปัญหาของการดำเนินโครงการต่อหน่วยงานให้สนับสนุนการดำเนินโครงการให้เป็นไปด้วยดี ข้อเสนอแนะอาจเป็นการแจ้งให้เห็นถึงปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการแก้ไขเพื่อการดำเนินการโครงการต่อไป หรือในโครงการอื่นต่อไป

3) ความเสี่ยงและวิธีแก้ไข หมายถึง การวิเคราะห์ว่าโครงการมีปัจจัยเสี่ยงอะไรบ้างที่จะทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จหรือไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ และมีแนวทางการแก้ไขปัจจัยดังกล่าวอย่างไร

4. สรุป

การเขียนโครงการ มีความสำคัญและมีความจำเป็นเพื่อให้ผู้ตัดสินใจอนุมัติได้เข้าใจในโครงการ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่าโครงการนั้นสามารถดำเนินการได้ การเขียนโครงการเป็นการสื่อความหมายกิจกรรมที่จะจัดขึ้นอย่างมีระบบ มีการกำหนดงบประมาณ ทรัพยากร และระยะเวลาในการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน ภาษาที่เขียนได้มาจากการประมวลความคิด เรียงลำดับความรู้เรื่องราวต่าง ๆ ให้มีความสัมพันธ์กัน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องอย่างชัดเจน โดยเฉพาะรูปแบบของโครงการนั้นต้องสามารถตอบคำถามดังต่อไปนี้ได้ กล่าวคือ

- 1) โครงการอะไร
- 2) ใครทำ
- 3) ทำไมต้องทำโครงการนี้
- 4) ทำเพื่ออะไร
- 5) ทำในปริมาณเท่าใด
- 6) ทำอย่างไร
- 7) ทำเมื่อใดและนานแค่ไหน
- 8) ใช้ทรัพยากรอะไร เท่าใด และได้จากไหน
- 9) ต้องทำกับใคร
- 10) ทำแล้วบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายหรือไม่
- 11) เกิดอะไรขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการ
- 12) คาดว่าจะมีปัญหาอุปสรรคอะไรหรือไม่

หากผู้เขียนโครงการสามารถตอบคำถามข้างต้นได้ จะถือได้ว่าเป็นโครงการที่มีความสมบูรณ์ในรูปแบบ และหากการตอบคำถามเป็นไปด้วยความมีเหตุผลและมีหลักการ ภายใต้ข้อเท็จจริง ย่อมถือได้ว่าโครงการที่เขียนขึ้นนั้นเป็นโครงการที่ดี นอกจากจะได้รับการพิจารณาอนุมัติโดยง่ายแล้ว ผลของการดำเนินงานโครงการ มักจะมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์แก่องค์กรหรือหน่วยงานด้วยอย่างแน่นอน

ตัวอย่างโครงการ (แบบฟอร์มของกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมราชทัณฑ์)

สามารถปรับรูปแบบได้ตามความเหมาะสมและตามลักษณะของโครงการ

โครงการปรับปรุงระบบไฟฟ้าเรือนจำ...xxx.....

1. ชื่อโครงการ โครงการปรับปรุงระบบไฟฟ้าเรือนจำ.....

2. หน่วยงาน เรือนจำ.....

3. แหล่งงบประมาณที่ขอสนับสนุน

☒ ขอดังงบประมาณประจำปี

☐ ขอระหว่างปีงบประมาณ

☐ งบประมาณนโยบาย ☐ จำเป็นเร่งด่วน

☐ ขอเงินนอกงบประมาณ

☐ ตามนโยบาย ☐ สวัสดิการผู้ต้องขัง ☐ เงินร้านสงเคราะห์ผู้ต้องขัง

4. ความสำคัญของโครงการ ลำดับที่.....1.....ของหน่วยงาน

5. ระยะเวลาดำเนินการ-...ปี.....4.....เดือน ภายหลังได้รับงบประมาณ

6. ความสอดคล้อง กับนโยบาย/แผน/แผนงาน/ยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนา

6.1 แผนปฏิบัติการกรมราชทัณฑ์ พ.ศ. 2566 - 2570 ดังนี้

1) เรื่องการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา : พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

6.2 ตัวชี้วัดในการดำเนินงานตามมาตรฐานเรือนจำ 10 ด้าน

- มาตรฐานด้านอาคารสถานที่และรูปแบบทางกายภาพของเรือนจำ/ทัณฑสถาน ข้อที่ 24 อาคารสถานที่ สิ่งก่อสร้าง และอุปกรณ์ต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ภายในและภายนอกเรือนจำ/ทัณฑสถาน ต้องมีความมั่นคงแข็งแรง มีสภาพที่ดี หรือพร้อมที่ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

7. หลักการและเหตุผล

เรือนจำ.....เป็นเรือนจำที่ก่อสร้างมานาน ระบบไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ ชำรุดและเสียหายไปตามอายุการใช้งาน ทำให้เกิดปัญหาอยู่ในขณะนี้ เช่น สายไฟและอุปกรณ์ไฟฟ้าหมดอายุการใช้งาน และระบบไฟฟ้า ไม่เสถียร กล่าวคือตอนกลางวันและตอนเย็น แรงดันไฟฟ้าตกเหลือ ประมาณ 180 – 190 โวลต์ (ระบบที่ดี ต้อง 220 – 250 โวลต์) ทั้งนี้เนื่องจากเครื่องใช้สำนักงานและเครื่องใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นตามภารกิจและการบริหารงานองค์กร การใช้ไฟมากขึ้นของประชาชนใกล้เรือนจำที่ใช้ไฟจากสายส่งแรงต่ำเดียวกัน และหน่วยงานยังไม่มีหม้อแปลงไฟฟ้าเป็นของตนเอง จึงทำให้เกิดปัญหาดังกล่าวข้างต้น ซึ่งผลกระทบที่ได้รับจากแรงดันไฟฟ้าตกมีดังนี้คือ

1) การควบคุมผู้ต้องขังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ โดยเฉพาะในเวลากลางคืนเพราะไฟฟ้าจะดับบ่อย

2) เครื่องใช้ไฟฟ้ามีอายุการใช้งานที่สั้นลง

3) เรือนจำต้องสูญเสียงบประมาณในการซ่อมแซมเครื่องใช้ไฟฟ้าโดยไม่จำเป็นบ่อยครั้ง

- 4) คอมพิวเตอร์ใช้งานไม่ได้ในช่วงเวลาทำงาน และระบบฐานข้อมูล ต่าง ๆ เสียหาย
 - 5) การบันทึกภาพย้อนหลังของระบบโทรทัศน์วงจรปิดมีปัญหาเนื่องจากไฟตก (ระบบสำรองไฟ (UPS) แก้ปัญหาไฟดับไม่ได้แก้ปัญหาไฟตก)
 - 6) การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Internet) มีปัญหา เพราะไม่ต่อเนื่อง
 - 7) มีอัตราเสี่ยงการเกิดอัคคีภัยเนื่องจากสายไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าหมดอายุการใช้งาน
- จากผลกระทบดังกล่าวข้างต้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันการเกิดอัคคีภัยภายในเรือนจำและบ้านพัก และสถานที่ราชการ ตามหนังสือกรมราชทัณฑ์ ที่
ทางเรือนจำ..... ได้ประสานงานกับสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่ให้มาสำรวจและชี้แนะวิธีการแก้ไข ซึ่งสรุปวิธีการแก้ไขได้ 2 ประเด็น คือ

- 1) ให้จัดหาหม้อแปลงและเปลี่ยนการจัดเฟสระบบจ่ายไฟของเรือนจำเป็นระบบ 3 เฟส สมดุล
- 2) ให้เปลี่ยนขนาดและระบบสายไฟและอุปกรณ์ภายในอาคารที่หมดอายุการใช้งานโดยด่วน เพราะจะทำให้เครื่องใช้ไฟฟ้าเสียหายไปมากกว่านี้

ดังนั้นเรือนจำ.....จึงได้จัดทำโครงการปรับปรุงระบบไฟฟ้าเรือนจำขึ้น เพื่อให้เรือนจำมีระบบไฟฟ้าที่สมบูรณ์ อีกทั้งการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านบริหารงานองค์กร และการนำเทคโนโลยีมาใช้ ตลอดจนโครงการนี้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ของกรมราชทัณฑ์อีกด้วย

8. วัตถุประสงค์

- 8.1 เพื่อปรับปรุงการปรับเฟสระบบไฟฟ้าเป็น 3 เฟส 4 สาย
- 8.2 เพื่อเปลี่ยนสายไฟและอุปกรณ์ไฟฟ้ารวมทั้งอุปกรณ์ป้องกันให้ได้คุณภาพ ตามมาตรฐานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
- 8.3 เพื่อให้การปฏิบัติงานในด้านควบคุมผู้ต้องขังมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- 8.4 เพื่อลดอัตราเสี่ยงของการเกิดอัคคีภัยในเรือนจำ

9. เป้าหมาย

- 9.1 ระบบไฟฟ้า 3 เฟส ของเรือนจำมีความสมบูรณ์ จำนวน 1 ระบบ
- 9.2 ระบบไฟฟ้าย่อยภายในอาคารอาคารสำนักงานและฝ่ายควบคุมและรักษาการณ์มีประสิทธิภาพรวม 2 ระบบ
- 9.3 การบริหารงานองค์กรด้านความมั่นคงของเรือนจำและการสนับสนุนการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

10. พื้นที่ดำเนินการ

เรือนจำ.....

11. วงเงินงบประมาณ

ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกรมราชทัณฑ์ ประเภทงบลงทุน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. เป็นวงเงินทั้งหมด 1,500,000 บาท (หนึ่งล้านห้าแสนบาทถ้วน) รายละเอียดปรากฏตามแบบประมาณราคา ปร.4/ปร.5/ปร.6 และใบเสนอราคาของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค..... ที่แนบ

12. วิธีการดำเนินงาน

ที่	กิจกรรม	เดือนที่							หมายเหตุ
		1	2	3	4	5	6	7	
1	ประสานงานสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเพื่อสำรวจระบบไฟฟ้าและประมาณการค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างระบบจำหน่ายไฟฟ้าแรงสูงและแรงต่ำทั้งหมด	↔							
2	ออกแบบและประมาณการค่าใช้จ่ายของระบบไฟฟ้าภายในอาคารเรือนจำ	↔							
3	จัดทำและเสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ	↔							
4	ดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้างตาม พ.ร.บ.การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560		↔						
5	ดำเนินการตามโครงการ		↔			↔			4 เดือนหลังได้รับ งบม.
6	รายงานผลโครงการ						↔		

13. รายละเอียดประกอบโครงการ (ต้องแนบมาพร้อมโครงการ)

13.1 กรณี ก่อสร้าง/ปรับปรุง/ซ่อมแซม สิ่งก่อสร้างในเรือนจำ

- ☒ แผนผัง (แสดงรายละเอียดพื้นที่/บริเวณที่จะทำการก่อสร้าง/ปรับปรุง)
- ☒ แบบรูปรายการ (กรณีการก่อสร้าง ต่อเติมหรือปรับปรุง และลงนามรับรอง)
- ☒ ประมาณการค่าใช้จ่าย (แสดงจำนวนรายการ ปริมาณวัสดุต่อหน่วย ราคาต่อหน่วย ค่า Factor F

ตามแบบ ปร.4/ปร.5)

- ☒ ใบเสนอราคา (กรณีจ้างดำเนินการ หรือจัดซื้อวัสดุ โดยมีรายละเอียดใบเสนอราคาวัสดุ ไม่น้อยกว่า 2 ราย)
- ☐ ราคามาตรฐาน (กรณีก่อสร้างอาคารตามแบบมาตรฐานของกรมฯ จะต้องแนบบแบบประมาณราคา ค่าก่อสร้าง (ปร.4, ปร.5) ที่เป็นปัจจุบัน มีผู้ลงนามรับรองจากหน่วยงานวิชาชีพ หรือบุคคลที่มีคุณสมบัติในพื้นที่)
- ☒ ภาพถ่าย

13.2 วิธีดำเนินการ

- ☒ จ้างเหมา ☐ ใช้แรงงานผู้ต้องขัง ☐ กัน ☐ ไม่กัน เงินเป็นค่าแรงผู้ต้องขัง

14. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 14.1 การปฏิบัติงานด้านการควบคุม ป้องกันและระงับเหตุร้ายในเรือนจำมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- 14.2 เรือนจำมีระบบไฟฟ้า 3 เฟส ที่สมบูรณ์
- 14.3 อาคารสำนักงาน และอาคารฝ่ายควบคุมและรักษาการณีสายไฟและอุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีคุณภาพตามมาตรฐานของ ก.ฟ.ภ.
- 14.4 ลดปัญหากรณีเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าเสียเร็ว (อายุการใช้งานสั้น) และเป็นการประหยัดพลังงานและงบประมาณในระยะยาว

15. ตัวชี้ความสำเร็จของโครงการ

- เชิงปริมาณ : ระบบไฟฟ้าเรือนจำ จำนวน 1 ระบบ
เชิงคุณภาพ : เครื่องใช้ไฟฟ้าและเจ้าหน้าที่สามารถทำงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
เชิงเวลา : ใช้ระยะเวลาในการปรับปรุง 4 เดือน
เชิงค่าใช้จ่าย : ใช้งบประมาณในการปรับปรุง จำนวน 1,500,000 บาท และประหยัดงบประมาณ
ค่าสาธารณูปโภครายเดือน

ผู้เขียนโครงการ

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง

ผู้ตรวจสอบโครงการ

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง

ผู้เสนอโครงการ

(ลงชื่อ)

(.....)

ผู้บัญชาการเรือนจำ.....

ผู้อนุมัติโครงการ

อธิบดีกรมราชทัณฑ์

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ ชื่อ นามสกุล

ตำแหน่ง..... ส่วน/ฝ่าย.....

เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้

บรรณานุกรม

เขาว์ อินโย (2553) *การประเมินโครงการ* กรุงเทพมหานคร วีพริ้นท์

ฐาปนา ฉื่นไพศาล (2553) *การบริหารโครงการและการศึกษาความเป็นไปได้* กรุงเทพมหานคร ซีระฟิล์มและ
ไซเท็กซ์

เทียนฉาย กิระนันท์ (๒๕๓๐) *แผน โครงการและงบประมาณ* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

บุบผา สุดสวัสดิ์ (2535) *การเขียนโครงการ* กรุงเทพมหานคร พิกซ์อักษร

ประชุมรอด ประเสริฐ (2542) *การบริหารโครงการ* กรุงเทพมหานคร เนติกุลการพิมพ์

ประสิทธิ์ ตงยั้งศิริ (๒๕๒๗) *การวิเคราะห์และประเมินโครงการ* กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์

รัตน์ บัวสนธ์ (2540) *การประเมินผลโครงการ การวิจัยเชิงประเมิน* กรุงเทพมหานคร คอมแพคท์พริ้นท์

สุวัฒน์ พัฒนไพบูลย์ (๒๕๓๙) *การบริหารโครงการ* กรุงเทพมหานคร ซีเอ็ดยูเคชั่น

ตัวอย่างโครงการ

ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ประวัติผู้จัดทำ

นายพลศักดิ์ บุญเกิด

ตำแหน่งปัจจุบัน	นักพัฒนวิทยาชำนาญการพิเศษ ผอ.กลุ่มงานนโยบายและแผนงานงบประมาณ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมราชทัณฑ์
ประวัติการศึกษา	ปทส.(ครุเทคนิคไฟฟ้ากำลัง) วิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ค.อ.บ.(วิศวกรรมไฟฟ้า) สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน ศบ.บ.(บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช รปม.(รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ประวัติการทำงาน	๒๕๔๒ อาจารย์พิเศษแผนกวิชาช่างไฟฟ้า วิทยาลัยการอาชีพพรหมคีรี จ.นครศรีธรรมราช ๒๕๔๗ เจ้าพนักงานราชทัณฑ์ เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จ.พังงา ๒๕๕๒ เจ้าพนักงานราชทัณฑ์ เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช ๒๕๕๓ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน กองแผนงาน ๒๕๕๖ นักจัดการงานทั่วไป เรือนจำอำเภอปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช ๒๕๕๗ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน กองยุทธศาสตร์และแผนงาน ๒๕๖๕ นักพัฒนวิทยาชำนาญการพิเศษ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

นางสาวจิราพร แสงทอง

ตำแหน่งปัจจุบัน	เจ้าพนักงานอบรมและฝึกวิชาชีพชำนาญงาน กลุ่มงานนโยบายและแผนงานงบประมาณ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมราชทัณฑ์
ประวัติการศึกษา	ปวส.(การบัญชี) วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล
ประวัติการทำงาน	๒๕๖๐ เจ้าพนักงานอบรมและฝึกวิชาชีพ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน